

บทที่ 4

ผลการศึกษา และการอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “นัยยะในการสอบสวนที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา : ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล” ผู้วิจัยจะได้เสนอผลการศึกษาดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา และทัศนคติต่อการใช้สิทธิของผู้ต้องหา
- ส่วนที่ 3 นัยยะที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา
- ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน
- ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาจากข้อมูลส่วนบุคคล อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถาบันที่จบการศึกษา ชั้นยศ ตำแหน่ง อาชวราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวน ซึ่งปรากฏผลการศึกษา ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	248	99.2
หญิง	2	0.8
รวม	250	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เพศชาย มีมากที่สุด มีจำนวน 248 คน ร้อยละ 99.2 รองลงมา เพศหญิง มีจำนวน 2 คน ร้อยละ 0.8

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	160	64
31-40 ปี	71	28.4
41-50 ปี	16	6.4
51-60 ปี	3	1.2
รวม	250	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 20-30 ปี มากที่สุด มีจำนวน 160 คน ร้อยละ 64 รองลงมา อายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวน 71 คน ร้อยละ 28.4 อายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวน 16 คน ร้อยละ 6.4 และอายุระหว่าง 51-60 ปี มีจำนวน 3 คน ร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	207	82.8
ปริญญาโท	43	17.2
อื่นๆ	-	-
รวม	250	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 207 คน ร้อยละ 82.8 รองลงมา จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีจำนวน 43 คน ร้อยละ 17.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบันที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

สถาบันที่จบการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ	165	66.0
มหาวิทยาลัยของรัฐ	76	30.4
มหาวิทยาลัยเอกชน	9	3.6
อื่นๆ	-	-
รวม	250	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีมากที่สุดมีจำนวน 165 คน ร้อยละ 66.0 รองลงมา จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวน 76 คน ร้อยละ 30.4 จบมหาวิทยาลัยเอกชน มีจำนวน 9 คน ร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นยศ

ชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ
ร้อยตำรวจตรี-ร้อยตำรวจเอก	178	71.2
พันตำรวจตรี-พันตำรวจโท	72	28.8
รวม	250	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีชั้นยศระหว่าง ร้อยตำรวจตรี-ร้อยตำรวจเอก มีจำนวน 178 คน ร้อยละ 71.2 รองลงมา มีชั้นยศระหว่างพันตำรวจตรี-พันตำรวจโท มีจำนวน 72 คน ร้อยละ 28.8

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
สัญญาบัตร 1	178	71.2
สัญญาบัตร 2	49	19.6
สัญญาบัตร 3	23	9.2
รวม	250	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีตำแหน่งเป็น สัญญาบัตร 1 มีจำนวน 178 คน ร้อยละ 71.2 รองลงมา มีตำแหน่งเป็น สัญญาบัตร 2 มีจำนวน 49 คน ร้อยละ 19.6 และมีตำแหน่งเป็น สัญญาบัตร 3 มีจำนวน 23 คน ร้อยละ 9.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	12	4.8
5-10 ปี	150	60.0
11-15 ปี	41	16.4
16-20 ปี	30	12.0
21-25 ปี	8	3.2
26 ปี ขึ้นไป	9	3.6
รวม	250	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุราชการระหว่าง 5-10 ปี มีจำนวน 150 คน ร้อยละ 60 รองลงมา มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี มีจำนวน 41 คน ร้อยละ 16.4 มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีจำนวน 30 คน ร้อยละ 12 มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 12 คน ร้อยละ 4.8 มีอายุราชการ 26 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 9 คน ร้อยละ 3.6 และมีอายุราชการระหว่าง 21-25 ปี มีจำนวน 8 คน ร้อยละ 3.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ในสายงานสอบสวน

ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	139	55.6
5-10 ปี	80	32.0
11-15 ปี	24	9.6
16-20 ปี	5	2.0
21-25 ปี	2	0.8
26 ปี ขึ้นไป	-	-
รวม	250	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่าระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมากที่สุด อยู่ในระยะเวลาดำกว่า 5 ปี มีจำนวน 139 คน ร้อยละ 55.6 รองลงมา ระยะเวลาระหว่าง 5-10 ปี มีจำนวน 80 คน ร้อยละ 32 ระยะเวลาระหว่าง 11-15 ปี มีจำนวน 24 คน ร้อยละ 9.6 มีระยะเวลาระหว่าง 16-20 ปี มีจำนวน 5 คน ร้อยละ 2 และมีระยะเวลาระหว่าง 21-25 ปี มีจำนวน 2 คน ร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา และทัศนคติต่อการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาที่กลุ่มตัวอย่าง มีประสบการณ์ในการสอบสวน

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา	ใช่	ไม่ใช่
1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้น อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้	100.0 (250)	-
2. สิทธิที่จะพบ และปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ เป็นการเฉพาะตัว	98.4 (246)	1.6 (4)
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความ เพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณี que ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการทนายความ	89.6 (224)	10.4 (26)

4.สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน	98.4 (246)	1.6 (4)
5.สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร	97.6 (244)	2.4 (6)
6.สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย	96.4 (241)	3.6 (9)

จากตารางที่ 9 พบว่า สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหา นั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ มีผู้ต้องหาของกลุ่มตัวอย่างนี้ จำนวน 250 คน ร้อยละ 100 รองลงมา สิทธิที่จะพบ และปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว มีผู้ต้องหาของกลุ่มตัวอย่างได้ใช้ จำนวน 246 คน ร้อยละ 98.4 ไม่ใช้ จำนวน 4 คน ร้อยละ 1.6 และสิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน มีผู้ต้องหาของกลุ่มตัวอย่างได้ใช้ จำนวน 246 คน ร้อยละ 98.4 ไม่ใช้ จำนวน 4 คน ร้อยละ 1.6 ในอัตราที่เท่ากัน สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร มีผู้ต้องหาของกลุ่มตัวอย่างได้ใช้ จำนวน 244 คน ร้อยละ 97.6 ไม่ใช้ จำนวน 6 คน ร้อยละ 2.4 สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย มีผู้ต้องหาของกลุ่มตัวอย่างได้ใช้ จำนวน 241 คน ร้อยละ 96.4 ไม่ใช้ จำนวน 9 คน ร้อยละ 3.6 และ สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความ เพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการทนายความมีผู้ต้องหาของกลุ่มตัวอย่างได้ใช้ จำนวน 224 คน ร้อยละ 89.6 ไม่ใช้ จำนวน 10.4 คน ร้อยละ 26 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา	ใช้มากที่สุด
1.สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้น อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้	93.2 (233)
2.สิทธิที่จะพบ และปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว	60.4 (151)
3.สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความ เพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการทนายความ	47.2 (118)

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา	ใช้มากที่สุด
4.สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟัง การสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน	61.6 (154)
5.สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร	69.2 (173)
6.สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย	55.6 (139)

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้ สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และ ถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ มากที่สุด มีจำนวน 233 คน ร้อยละ 93.2 รองลงมา สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร มีจำนวน 173 คน ร้อยละ 69.2 สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้น สอบสวนมีจำนวน 154 คน ร้อยละ 61.6 สิทธิที่จะพบ และปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็น ทนายความเป็นการเฉพาะตัวมีจำนวน 151 คน ร้อยละ 60.4 สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาล โดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วยมีจำนวน 139 คน ร้อยละ 55.6 และสิทธิที่จะร้องขอให้พนักงาน สอบสวนจัดหาทนายความ เพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการ ทนายความ มีจำนวน 118 คน ร้อยละ 47.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน เกี่ยวกับทัศนคติต่อการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ทัศนคติต่อการใช้สิทธิของ ผู้ต้องหา	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1.การใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหา มีสิทธิที่จะไม่ให้การ หรือ ให้การก็ได้ และถ้อยคำของ ผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็น พยานหลักฐานในการ พิจารณาคดีได้”	34.4 (86)	53.6 (134)	12.0 (30)	-	-	1.78	0.64	น้อย

ทัศนคติต่อการใช้สิทธิของ ผู้ต้องหา	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง			
2.การใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหา มีสิทธิที่จะพบ และปรึกษา ทนายความ หรือผู้ซึ่งจะ เป็นทนายความ เป็นการเฉพาะตัว”	34.0 (85)	58.4 (146)	7.6 (19)	-	-	1.74	0.59	น้อย
3.การใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหา มีสิทธิที่จะร้องขอให้ พนักงานสอบสวนจัดหา ทนายความ เพื่อเข้าร่วมฟัง การสอบสวนในกรณีที่ ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการ ทนายความ”	27.2 (68)	55.6 (139)	16.4 (41)	0.8 (2)	-	2.01	0.75	น้อย
4. การใช้สิทธิที่ว่า “สิทธิที่จะ ให้ทนายความ หรือบุคคล ที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการ สอบปากคำตนได้ในชั้น สอบสวน”	26.4 (66)	47.2 (118)	25.2 (63)	1.2 (3)	-	1.91	0.68	น้อย
5.การใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหา มีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยม หรือติดต่อกับญาติได้ตาม สมควร”	39.6 (99)	56.0 (140)	4.4 (11)	-	-	1.65	0.56	น้อย
6.การใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหา มีสิทธิที่จะได้รับการ รักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อ เกิดการเจ็บป่วย”	48 (120)	48 (120)	4 (10)	-	-	1.56	0.57	น้อย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อการใช้สิทธิของผู้ต้องหา มีดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 ราย เกี่ยวกับการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะไม่ให้การ หรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้” เห็นด้วยร้อยละ 88 ไม่แน่ใจร้อยละ 12 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 0 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยกับการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะไม่ให้การ หรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้” ในระดับน้อย

ในส่วนของการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะพบ และปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว” กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยร้อยละ 92.4 ไม่แน่ใจร้อยละ 7.6 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 0 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะพบ และปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว” ในระดับน้อย

พนักงานสอบสวนมีความเห็นเกี่ยวกับ การใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความ เพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการทนายความ” โดยเห็นด้วยร้อยละ 82.8 ไม่แน่ใจร้อยละ 16.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 0.8 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความ เพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการทนายความ” ในระดับน้อย

การใช้สิทธิที่ว่า “สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน” กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยร้อยละ 73.6 ไม่แน่ใจร้อยละ 25.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 1.2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการใช้สิทธิที่ว่า “สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน” ในระดับน้อย

ในการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยม หรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร” นั้น กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยร้อยละ 95.6 ไม่แน่ใจร้อยละ 4.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 0 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยม หรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร” ในระดับน้อย

สำหรับการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย” กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยร้อยละ 96 ไม่แน่ใจร้อยละ 4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 0 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างกับการใช้สิทธิที่ว่า “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย” ในระดับน้อย

ส่วนที่ 3 นัยยะที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ตารางที่ 12 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหา และผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา

นัยยะที่เกิดจาก การใช้สิทธิของผู้ต้องหา	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
ด้านเวลา								
- ทำให้การสอบสวน ล่าช้า	6 (15)	33.2 (83)	42.8 (107)	14 (75)	4 (10)	2.77	0.91	ปานกลาง
- ทำให้การสอบสวนไม่ ต่อเนื่อง	3.2 (8)	33.6 (84)	41.2 (103)	18.8 (47)	3.2 (8)	2.85	0.87	ปานกลาง
- อาจเกิดกรณียื่นคำร้อง คัดฟ้องฝากขังไม่ทัน ภายในกำหนดเวลา	7.2 (18)	34 (85)	35.2 (88)	20.4 (51)	3.2 (8)	2.78	0.96	ปานกลาง
- อาจทำให้สำนวนการ สอบสวนค้างค้ำได้	10 (25)	27.2 (68)	32.4 (81)	28.4 (71)	2 (5)	2.85	1.01	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ								
- เสียค่าใช้จ่ายในการ ติดต่อทนายความหรือ ญาติของผู้ต้องหา	8.4 (21)	51.6 (129)	34.4 (86)	3.6 (9)	2 (5)	2.39	0.78	ปานกลาง
- เสียค่าใช้จ่ายเบื้องต้น ในการดูแลผู้ต้องหา หากเกิดการเจ็บป่วย	6.8 (17)	38.4 (96)	31.6 (79)	18.4 (46)	4.8 (12)	2.76	0.99	ปานกลาง
- พนักงานสอบสวน ขาดการสนับสนุน ในการที่จะอำนวยความสะดวก ให้ผู้ต้องหา	32.0 (80)	38.4 (96)	24.4 (61)	2.8 (7)	2.4 (6)	2.05	0.94	น้อย

นัยยะที่เกิดจาก การใช้สิทธิของผู้ต้องหา	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
ด้านรูปคดี								
- ทำให้ข้อเท็จจริงในคดี บิดเบือนไป	14.0 (35)	31.2 (78)	36.0 (90)	14.8 (37)	4 (10)	2.64	1.03	ปานกลาง
- ทำให้การตั้งฐานความผิด เปลี่ยนไป	7.2 (18)	16.4 (41)	53.2 (133)	16.0 (40)	7.2 (18)	3.00	0.95	ปานกลาง
- ส่งผลต่อการสั่งคดี (สั่งฟ้อง , สั่งไม่ฟ้อง)	6.0 (15)	24.0 (60)	40.4 (101)	22.8 (57)	6.8 (17)	3.00	0.99	ปานกลาง
- ทำให้พยานหลักฐานไม่ หนักแน่น	0.8 (2)	20.4 (51)	52.8 (132)	22.4 (56)	3.6 (9)	3.08	0.78	ปานกลาง
- ทนายความหรือบุคคลที่ ไว้วางใจ อาจแนะนำให้ ผู้ต้องหาไม่ให้ความร่วมมือ กับพนักงานสอบสวน	12.8 (32)	39.6 (99)	38.4 (96)	7.2 (18)	2.0 (5)	2.46	0.88	ปานกลาง
ด้านอื่นๆ								
- หากไม่อำนวยความสะดวกให้ ผู้ต้องหาแล้ว อาจทำให้ พนักงานสอบสวนถูกฟ้อง คดีอาญาได้	14.8 (37)	48.0 (120)	30.8 (77)	4.0 (10)	2.4 (6)	2.31	0.86	น้อย
- หากไม่อำนวยความสะดวกให้ ผู้ต้องหาแล้ว อาจทำให้ถูก ผู้ต้องหาร้องเรียน ดำเนินคดีทางวินัยตำรวจได้	16.8 (42)	39.6 (99)	36.0 (90)	5.2 (13)	2.4 (6)	2.37	0.91	ปานกลาง
- อาจทำให้พนักงาน สอบสวนต้องใช้ความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น เป็นพิเศษ	5.6 (14)	42.8 (107)	37.6 (94)	11.6 (29)	2.4 (6)	2.62	0.85	ปานกลาง

นัยยะที่เกิดจาก การใช้สิทธิของผู้ต้องหา	ระดับความคิดเห็น					— X	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
- ทำให้พนักงานสอบสวน ต้องพิถีพิถัน ในการสอบสวนมากขึ้น	29.6 (74)	40.8 (102)	20.8 (52)	6.4 (16)	2.4 (6)	2.11	0.98	น้อย
- เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และ ความรับผิดชอบให้กับ พนักงานสอบสวน	26.8 (67)	40.8 (102)	18.0 (45)	9.6 (24)	4.8 (12)	2.25	1.10	น้อย

นัยยะที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ในส่วนของด้านเวลา กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า เป็นการทำให้การสอบสวนล่าช้า ร้อยละ 39.2 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 42.8 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 18 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ทำให้การสอบสวนล่าช้าใน ระดับปานกลาง

ในส่วนของการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ทำให้การสอบสวนไม่ต่อเนื่องนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 36.8 ไม่แน่ใจร้อยละ 41.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 22 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ทำให้การสอบสวนไม่ต่อเนื่อง ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ทำให้อาจเกิดกรณียื่นคำร้องคัดฟ้อง ผกขังไม่ทันภายในกำหนดเวลานั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 41.2 ไม่แน่ใจร้อยละ 35.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 27.6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ทำให้อาจเกิดกรณียื่นคำร้องคัดฟ้อง ผกขังไม่ทันภายในกำหนดเวลา ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น อาจทำให้จำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนค้างคั้งได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 37.2 ไม่แน่ใจร้อยละ 32.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 30.4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา อาจทำให้จำนวนการสอบสวนค้างคั้งได้ ในระดับปานกลาง

ในส่วนนัยยะด้านงบประมาณ ที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ทำให้พนักงานสอบสวนเสียค่าใช้จ่ายในการติดต่อทนายความหรือญาติของผู้ต้องหา กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 60 ไม่แน่ใจร้อยละ 34.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 5.6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่าง

เห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ทำให้พนักงานสอบสวนเสียค่าใช้จ่ายในการติดต่อทนายความหรือญาติของผู้ต้องหา ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทำให้พนักงานสอบสวนเสียค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในการดูแลผู้ต้องหา หากเกิดการเจ็บป่วย กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 45.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 31.6 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 23.2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา ทำให้พนักงานสอบสวนเสียค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในการดูแลผู้ต้องหา หากเกิดการเจ็บป่วย ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น พนักงานสอบสวนขาดการสนับสนุนในการที่จะอำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 70.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 24.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 5.2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น พนักงานสอบสวนขาดการสนับสนุนในการที่จะอำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาได้ ในระดับน้อย

ในส่วนช่องทางด้านรูปคดี การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทำให้ข้อเท็จจริงในคดีบิดเบือนไป กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 45.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 36.0 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 18.8 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทำให้ข้อเท็จจริงในคดีบิดเบือนไป ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทำให้การตั้งฐานความผิดเปลี่ยนไป กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 23.6 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 53.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 23.2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทำให้การตั้งฐานความผิดเปลี่ยนไป ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ส่งผลต่อการตั้งคดีของพนักงานสอบสวน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 30 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 40.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 29.6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ส่งผลต่อการตั้งคดีของพนักงานสอบสวน ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้นทำให้พยานหลักฐานไม่หนักแน่น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 21.2 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 52.8 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 26 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้นทำให้พยานหลักฐานไม่หนักแน่น ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจ อาจแนะนำให้ผู้ต้องหาไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 52.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 38.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 9.2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของ

ผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจ อาจแนะนำให้ผู้ต้องหาไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวน ในระดับปานกลาง

ในส่วนของนัยยะด้านอื่นๆ การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาแล้ว อาจทำให้ถูกฟ้องคดีอาญาได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 62.8 ไม่แน่ใจร้อยละ 30.8 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 6.4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทำหากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาแล้ว อาจทำให้ถูกฟ้องคดีอาญาได้ ในระดับน้อย

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาแล้ว อาจทำถูกผู้ต้องหาร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยตำรวจได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 56.4 ไม่แน่ใจร้อยละ 36.0 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 7.6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น ทำหากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาแล้ว อาจทำถูกผู้ต้องหาร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยตำรวจได้ ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น อาจทำให้พนักงานสอบสวนต้องต้องใช้ความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้นเป็นพิเศษ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 48.4 ไม่แน่ใจร้อยละ 37.6 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 14 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น อาจทำให้พนักงานสอบสวนต้องต้องใช้ความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้นเป็นพิเศษ ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น อาจทำให้พนักงานสอบสวนต้องพิถีพิถันในการสอบสวนมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 70.4 ไม่แน่ใจร้อยละ 20.8 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 8.8 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น อาจทำให้พนักงานสอบสวนต้องพิถีพิถันในการสอบสวนมากขึ้น ในระดับน้อย

การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยร้อยละ 67.6 ไม่แน่ใจร้อยละ 18.0 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 14.4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า การใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญานั้น เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน ในระดับน้อย

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ตารางที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิด
 นัยยะในการสอบสวน

ทัศนคติต่อการใช้สิทธิ ที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ	นัยยะในการสอบสวน			รวม	การทดสอบ
	ร้อยละ (จำนวน)				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	8.4(21)	24.8(62)	1.2(3)	34.4(86)	$X^2 = 1.938$ $P = 0.747$ $(P > 0.05)$ $df = 4$
เห็นด้วย	15.2(38)	37.6(94)	0.8(2)	53.6(134)	
ไม่แน่ใจ	4.0(10)	7.6(19)	0.4(1)	12.0(30)	
รวม	27.6(69)	70.0(175)	2.4(6)	100.0(250)	

จากตารางที่ 13 ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 8.4 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 24.8 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 1.2 ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย ต่อการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 15.2 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 37.6 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 0.8 และ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ ต่อการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 4 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 7.6 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 0.4

เมื่อทำการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า Significance = 0.747 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 การใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว	นัยยะในการสอบสวน			รวม	การทดสอบ
	ร้อยละ (จำนวน)				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	8.4(21)	25.2(63)	0.4(1)	34.0(85)	$X^2 = 14.312$ $P = 0.006$ $(P < 0.05)$ $df = 4$
เห็นด้วย	14.4(36)	42.0(105)	2.0(5)	58.4(146)	
ไม่แน่ใจ	4.8(12)	2.8(7)	-	7.6(19)	
รวม	27.6(69)	70.0(175)	2.4(6)	100.0(250)	

จากตารางที่ 14 ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อการใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 8.4 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 25.2 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 0.4 ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย ต่อการใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 14.4 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 42.0 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 2.0 และ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ ต่อการใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 4.8 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 2.8

เมื่อทำการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าค่า Significance = 0.006 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ	นัยยะในการสอบสวน			รวม	การทดสอบ
	ร้อยละ (จำนวน)				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	7.6(19)	19.2(48)	0.4(1)	27.2(68)	$\chi^2 = 3.055$ $P = 0.802$ $(P > 0.05)$ $df = 6$
เห็นด้วย	15.6(39)	38.0(95)	2.0(5)	55.6(139)	
ไม่แน่ใจ	4.4(11)	12.0(30)	-	16.4(41)	
ไม่เห็นด้วย	-	0.8(2)	-	0.8(2)	
รวม	27.6(69)	70.0(175)	2.4(6)	100.0(250)	

จากตารางที่ 15 ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 7.6 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 19.2 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 0.4 ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย ต่อการใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 15.6 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 38.0 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 2.0 สำหรับ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ ต่อการใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้ เมื่อผู้ต้องหาร้องขอทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 4.4 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 12.0 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วย ต่อการใช้สิทธิที่จะร้องขอให้

พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 0.8

เมื่อทำการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าค่า Significance = 0.802 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 การใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน	นัยยะในการสอบสวน			รวม	การทดสอบ
	ร้อยละ (จำนวน)				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	7.6(19)	18.4(46)	0.4(1)	26.4(66)	$\chi^2 = 3.505$ $P = 0.743$ $(P > 0.05)$ $df = 6$
เห็นด้วย	11.6(29)	34.4(86)	1.2(3)	47.2(118)	
ไม่แน่ใจ	7.6(19)	16.8(42)	0.8(2)	25.2(63)	
ไม่เห็นด้วย	0.8(2)	0.4(1)	-	1.2(3)	
รวม	27.6(69)	70.0(175)	2.4(6)	100.0(250)	

จากตารางที่ 16 ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 7.6 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 18.4 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก

ร้อยละ 0.4 ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย ต่อการใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 11.6 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 34.4 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 1.2 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ ต่อการใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 7.6 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 16.8 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 0.8 และ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วย ต่อการใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 0.8 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 0.4

เมื่อทำการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า Significance = 0.743 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การใช้สิทธิที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อญาติตามสมควร ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ตารางที่ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อญาติตามสมควร ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อญาติตามสมควร	นัยยะในการสอบสวน			รวม	การทดสอบ
	ร้อยละ (จำนวน)				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	10.8(27)	27.6(69)	1.2(3)	39.6(99)	$X^2 = 0.862$ $P = 0.930$ $(P > 0.05)$ $df = 4$
เห็นด้วย	15.2(38)	39.6(99)	1.2(3)	56.0(140)	
ไม่แน่ใจ	1.6(4)	2.8(7)	-	4.4(11)	
รวม	27.6(69)	70.0(175)	2.4(6)	100.0(250)	

จากตารางที่ 17 ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมชม หรือติดต่อญาติตามสมควร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมชม หรือติดต่อญาติตามสมควร ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 10.8 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 27.6 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 1.2 ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย ต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมชม หรือติดต่อญาติตามสมควร ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 15.2 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 39.6 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 1.2 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ ต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมชม หรือติดต่อญาติตามสมควร ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 1.6 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 2.8

เมื่อทำการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า Significance = 0.930 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมชม หรือติดต่อญาติตามสมควร ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 6 การใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

ทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย	นัยยะในการสอบสวน			รวม	การทดสอบ
	ร้อยละ (จำนวน)				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	12.8(32)	34.0(85)	1.2(3)	48.0(120)	$X^2 = 5.572$ $P = 0.233$ $(P > 0.05)$ $df = 4$
เห็นด้วย	12.4(31)	34.4(86)	1.2(3)	48.0(120)	
ไม่แน่ใจ	2.4(6)	1.6(4)	-	4.0(10)	
รวม	27.6(69)	70.0(175)	2.4(6)	100.0(250)	

จากตารางที่ 18 ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 12.8 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 34.0 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 1.2 ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย ต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 12.4 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 34.4 และทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมาก ร้อยละ 1.2 และ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ ต่อการใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 2.4 ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวนปานกลาง ร้อยละ 1.6

เมื่อทำการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า Significance = 0.233 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 6

จากการพิสูจน์สมมติฐานทั้ง 6 ข้อ สามารถแสดงภาพรวมสรุปการพิสูจน์สมมติฐานได้ดังนี้

ตารางที่ 19 ผลสรุปสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน	ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.การใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน		✓
2.การใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ เป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน	✓	
3.การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความ ให้เมื่อผู้ต้องหาหรือขอ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน		✓
4.การใช้สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟัง การสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน		✓
5.การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อญาติตามสมควร ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน		✓
6.การใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน		✓

ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ นอกจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยยังได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพอีกด้วย โดยใช้เทคนิควิจัยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informant) จำนวน 10 คน ซึ่งคัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนในสังกัด กองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นผู้ให้ข่าวสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาจากความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูลเป็นหลักสำคัญ โดยมีแนวทางในการสัมภาษณ์ไปในทางเดียวกันกับการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

กรณีศึกษาที่ 1 ร.ต.ท.ขنون (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

ร.ต.ท.ขنون (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 25 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ แต่ขณะนี้กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มียศร้อยตำรวจโท ปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ1 รับราชการมานาน 7 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 3 ปี บุคลิกลักษณะดูเป็นคนอารมณ์ดี ยิ้มง่าย พูดคุยเก่ง สุภาพเรียบร้อย แต่งกายดีสะอาดสะอ้าน

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ร.ต.ท.ขنون เห็นว่าจากการที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่มาเป็นเวลา 2 ปี เศษ นั้น คิดว่าผู้ต้องหาในปัจจุบันมีความรู้ และความเข้าใจทางด้านกฎหมายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากประสบการณ์นั้นผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ ร.ต.ท.ขنون นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ ร.ต.ท.ขنون เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ ร.ต.ท.ขنون ได้ใช้สิทธิของผู้ต้องหาตั้งแต่

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต่องานนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ
4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ซึ่งสิทธิที่ว่า จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต่องานนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิข้อที่ผู้ต้องหาได้ใช้บ่อยและมากที่สุด ตั้งแต่ปฏิบัติหน้าที่มา

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต่องานนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

ร.ต.ท.ขนุน เห็นว่า ถ้าผู้ต้องหาเลือกที่จะไม่ให้การทำให้มีผลกระทบทางด้านรูปคดี คือ ไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้หนักแน่น ในส่วนของด้านอื่นๆ นั้น ไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด ซึ่งส่วนตัว ร.ต.ท.ขนุน คิดว่า การที่ผู้ต้องหาไม่ประสงค์ให้การในชั้นสอบสวนนี้ เสมือนเป็นการให้ผู้ต้องหาไปเตรียมตัว เพื่อปรึกษาทนายความ และการให้การในชั้นศาลแทนในชั้นสอบสวน

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

ร.ต.ท.ขนุน เห็นว่า การที่ผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ ทำให้มีผลกระทบทางด้านเวลา โดยทำให้การสอบสวนล่าช้า และไม่ต่อเนื่อง เนื่องจาก บางครั้ง ร.ต.ท.ขนุน อาจต้องรอผู้ต้องหาปรึกษาทนายความนานกว่าครึ่งชั่วโมง จึงจะเริ่มทำการสอบสวนได้ ในขณะที่ปริมาณงานหรือผู้ที่มาแจ้งความอื่นๆ บนสถานีตำรวจยังคงรอเข้าคิวอีกมาก นอกจากนี้ การที่ผู้ต้องหาไปปรึกษา

ทนายความ อาจส่งผลกระทบต่อทางด้านรูปคดีได้ โดยอาจทำให้ข้อเท็จจริงในคดีบิดเบือนไป จนทำให้การตั้งฐานความผิดเปลี่ยนไป รวมไปถึงทำให้พยานหลักฐานไม่หนักแน่นพอ อันส่งผลไปยังการตั้งคดี เช่น การตั้งฟ้อง , ตั้งไม่ฟ้อง เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องมาจาก ทนายความอาจจะชี้ช่องทางให้ผู้ต้องหาได้เปรียบในทางคดี โดยแจ้งให้ผู้ต้องหาให้การต่อหน้าพนักงานสอบสวนบิดเบือนไป ซึ่ง ร.ต.ท.ขุนน ก็เคยประสบมาแล้ว

3.สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

ร.ต.ท.ขุนน ก็เคยมีประสบการณ์กับผู้ต้องหาที่ใช้สิทธิเช่นว่านี้ เมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิดังกล่าวข้อนี้ นั้น ร.ต.ท.ขุนน ได้ประสบนัยยะในการสอบสวนทางด้านเวลาบ้าง เนื่องจากต้องเสียเวลาจัดหาทนายความให้ผู้ต้องหา โดยการโทรศัพท์ไปตามหมายเลข ที่สภาทนายความจัดมาให้ ซึ่งบางครั้งก็ได้รับความร่วมมือ บางครั้งก็ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร นอกจากนี้ ร.ต.ท.ขุนน ได้กล่าวเสริมอีกว่า มีอยู่ครั้งหนึ่งขณะที่ตนกำลังเข้าเวร ซึ่งเป็นเวลาประมาณ 09.00 น. ของเช้าวันเสาร์ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุมตัวผู้ต้องหามาส่งมอบให้ ร.ต.ท.ขุนน ทำการควบคุมเพื่อสอบสวน ผู้ต้องหาร้องขอที่จะใช้สิทธิข้อดังกล่าว ในขณะที่ ร.ต.ท.ขุนน จะต้องนำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังยังศาลเพื่อทำการควบคุม ก่อนเวลา 12.00 น. ของวันเดียวกันนั่นเอง ทำให้ ร.ต.ท.ขุนน ต้องไหว้วานให้ผู้ช่วยพนักงานสอบสวน ซึ่งรถจักรยานยนต์ไปรับทนายความตามผู้ต้องหาร้องขอ เพื่อให้สามารถทำการสอบสวนได้รวดเร็ว และสามารถนำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังยังศาลเพื่อควบคุม ก่อนเวลา 12.00 น. ได้ นอกจากนี้แล้วพบนัยยะทางด้านงบประมาณที่เกิดจากการใช้สิทธิดังกล่าว คือ ทุกครั้งที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอให้ ร.ต.ท.ขุนน อำนวยสิทธิข้อดังกล่าว ร.ต.ท.ขุนน จะต้องดำเนินการจ่ายค่าโทรศัพท์ในการประสานงาน รวมถึงกรณีเร่งด่วนดังกล่าวข้างต้น ยังต้องสำรองจ่ายค่าน้ำมันในการไหว้วานให้ผู้ช่วยพนักงานสอบสวนซึ่งรถจักรยานยนต์ไปรับทนายความ ในขณะที่ไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้เลย แต่ทั้งนี้ ร.ต.ท.ขุนน ก็คิดว่าที่เข้าไปเพราะต้องการให้ งานสำเร็จลุล่วงไปได้ และในกรณีดังกล่าวก็ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อย

4.สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ ในชั้นสอบสวน

ร.ต.ท.ขุนน ประสบปัญหาในด้านรูปคดี เนื่องจาก กรณีส่วนใหญ่ที่ ร.ต.ท.ขุนน เคยประสบมานั้น ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจ ให้เข้าร่วมฟังการสอบสวนนั้น มักจะ

แนะนำให้ผู้ต้องหาไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวน หรือบางครั้ง ร.ต.ท.ขหนูน ก็เคยถูกญาติ และทนายความของผู้ต้องหาบีบบังคับประสาทมามากแล้ว แต่ด้วยความที่เป็นคนใจเย็นจึงไม่ได้โต้ตอบอะไรไปมากนัก ซึ่งการที่ผู้ต้องหาถูกแนะนำกรณีเช่นนั้น อาจทำให้ข้อเท็จจริงในคดีบิดเบือนไปเช่นกัน รวมถึงอาจทำให้ไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ได้หนักแน่น ซึ่งในบางครั้งอาจส่งผลกระทบต่อการสั่งคดีอีกด้วย ในส่วนของทางด้านเวลาและงบประมาณนั้น ร.ต.ท.ขหนูน ไม่ประสบปัญหาแต่อย่างใด

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

ร.ต.ท.ขหนูน ได้บอกกับผู้วิจัยว่า ทำให้เกิดปัญหาด้านงบประมาณ คือ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการติดต่อญาติ โดยมีอยู่ครั้งหนึ่ง ผู้ต้องหาไม่มีญาติอยู่ที่ประเทศไทยเลย มีแต่พ่อกับแม่ ที่อาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ต้องการขอติดต่อ ร.ต.ท.ขหนูน จึงได้ใช้โทรศัพท์มือถือส่วนตัวติดต่อไปยังพ่อและแม่ที่อยู่ประเทศสหรัฐอเมริกาตามที่ผู้ต้องหาร้องขอ โดยที่ ร.ต.ท.ขหนูน ต้องเสียค่าโทรศัพท์เอง แต่หลังจากนั้นอีกประมาณ 1 เดือนเศษ พ่อและแม่ของผู้ต้องหา ได้มาขอพบกับ ร.ต.ท.ขหนูน และกล่าวขอบคุณที่ช่วยติดต่อผู้ต้องหาให้ จึงได้มอบเงินค่าโทรศัพท์ที่ ร.ต.ท.ขหนูน ได้จ่ายไป เป็นการตอบแทนน้ำใจอันดี

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ร.ต.ท.ขหนูน ยังไม่ประสบนัยยะใดๆ เนื่องจากเท่าที่เคยมีประสบการณ์มานั้น เมื่อผู้ต้องหาเจ็บป่วย ก็จะได้รับ การรักษาพยาบาลโดยเร็วจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นสิบเวรเฝ้าห้องขังอยู่แล้ว หากแต่ในกรณีที่สิบเวรเฝ้าห้องขัง ไม่สามารถให้การรักษาได้ก็จะแจ้งญาติและพาส่งโรงพยาบาล ซึ่งที่ประสบมานั้น ญาติของผู้ต้องหาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งสิ้น จึงไม่ประสบปัญหา ด้านใดๆ เลย

นอกจากนี้ ร.ต.ท.ขหนูน บอกอีกว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกทั้ง 6 ข้อ ให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น อาจทำให้ตนถูกฟ้องคดีอาญา หรือร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยได้ โดยมองว่าในบรรดาสิทธิต่างๆ นั้น เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน ทั้งๆ ที่เดิมทีก็มีมากพออยู่แล้ว

สุดท้าย ร.ต.ท.ชนุน ได้กล่าวเสริมว่า แนวคิดเรื่องการอำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหานั้นสมควรแล้ว และควรที่จะต้องมีการอำนวยความสะดวกดังกล่าวให้ผู้ต้องหาโดยเร็ว โดยรัฐจะต้องเข้ามาคอยสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดที่เข้ามาดูแลหรือตรวจสอบอย่างจริงจัง

กรณีศึกษาที่ 2 ร.ต.อ.อำนาจ (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

ร.ต.อ.อำนาจ (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 31 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มียศร้อยตำรวจเอก ปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ1 รับราชการมานาน 12 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 8 ปี บุคลิกลักษณะดูเป็นคนเรียบง่าย สุภาพเรียบร้อย อหิยาศัยดี เป็นผู้ใหญ่วุดจ่าน่าเชื่อถือ แต่งกายดีสะอาดสะอ้าน

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ร.ต.อ.อำนาจ ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 7 ปี เศษ นั้น แสดงให้เห็นถึงความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการสอบสวนดี ส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อกฎหมายให้กับผู้ต้องหาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากประสบการณ์นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ ร.ต.อ.อำนาจ นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ ร.ต.อ.อำนาจ เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ ร.ต.อ.อำนาจ ได้ใช้สิทธิของผู้ต้องหาตั้งแต่

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนใดในชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

โดยสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิข้อที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด ตั้งแต่ปฏิบัติหน้าที่มา ทั้งนี้กรณีที่ไม่ให้การ อาจสืบเนื่องจากผู้ต้องหาคิดว่าการให้การกับตำรวจไปโดยไม่ได้เตรียมตัวนั้น ย่อมไม่เป็นผลดี จึงเลือกที่จะไม่ให้การไว้ก่อน

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

โดย ร.ต.อ.อำนาจ มองว่า เมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิที่จะไม่ให้การข้อนี้ จะส่งผลกระทบทางด้านรูปคดี คือ ไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้หนักแน่น แต่ก็ไม่ได้มากมายแต่อย่างใด เนื่องจากคิดว่ามีพยานหลักฐานอื่นๆ ที่สามารถรวบรวมได้แทนคำให้การของผู้ต้องหา ส่วนด้านงบประมาณ และด้านเวลานั้น ไม่ส่งผลกระทบแต่อย่างใด

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

ร.ต.อ.อำนาจ เห็นว่า การที่ผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ ทำให้มีผลกระทบทางด้านเวลา โดยทำให้การสอบสวนล่าช้าบ้าง แต่ก็ไม่ได้มากมายอะไรนัก เนื่องจากปริมาณงาน บนสถานีตำรวจไม่ได้มีมากมายอะไร อย่างไรก็ดี ร.ต.อ.อำนาจ เล็งเห็นว่า การที่ผู้ต้องหาไปปรึกษาทนายความ อาจส่งผลกระทบต่อทางด้านรูปคดีได้ โดยทำให้ข้อเท็จจริงในคดีที่สมควรจะได้รับกลับบิตเบียนไป ทั้งนี้เนื่องมาจาก ทนายความอาจจะแนะนำช่องว่างทางกฎหมายให้ผู้ต้องหา เพื่อให้พ้นจากความผิดหรือได้รับโทษน้อยลง

3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน

ร.ต.อ.อำนาจ พบนิยยะไม่มากนัก เนื่องจากผู้ต้องหาบางส่วนก็ไม่ต้องการ ในส่วนที่ต้องการทนายความนั้น ร.ต.อ.อำนาจ ได้ประสบนियะในการสอบสวนทางด้านเวลา เนื่องจากต้องเป็นธุระคอยติดต่อจัดหาทนายความให้ผู้ต้องหา ซึ่งมีจำนวนทนายความรองรับไม่มากนัก บางครั้งก็ได้รับความร่วมมือ บางครั้งก็ไม่ได้รับความร่วมมือ อาจทำให้เกิดปัญหาทำให้การสอบสวนล่าช้าบ้างในบางครั้งที่ทนายความมาตามที่นัดหมายช้า ในส่วนด้านงบประมาณก็ประสบปัญหาจากการใช้สิทธิดังกล่าวเช่นกัน โดย ร.ต.อ.อำนาจ จะต้องดำเนินการจ่ายค่าโทรศัพท์มือถือส่วนตัวในการอำนวยความสะดวก และไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้

4.สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน

ร.ต.อ.อำนาจ ประสบปัญหาในด้านรูปคดี ส่วนใหญ่ที่ ร.ต.อ.อำนาจ เคยประสบมานั้น ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจ ให้เข้าร่วมฟังการสอบสวนนั้น บ่อยครั้งที่แนะนำให้ผู้ต้องหาไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวน ในบางครั้งก็อาจส่งผลทำให้ข้อเท็จจริงในคดีบิดเบือนไป อย่างไรก็ดีในส่วนของทางด้านเวลาและงบประมาณนั้น ร.ต.อ.อำนาจ ไม่ประสบปัญหาแต่อย่างใด

5.สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

ร.ต.อ.อำนาจ ไม่ประสบปัญหาใดๆ ทางด้านเวลา หรือด้านรูปคดี แต่อย่างใด แต่จะประสบปัญหาด้านงบประมาณบ้างก็คือ ค่าใช้จ่ายในการติดต่อญาติ ซึ่งบ่อยครั้งที่ผู้ต้องหาไม่มีโทรศัพท์มือถือที่จะติดต่อญาติ ร.ต.อ.อำนาจ จึงจำเป็นต้องให้ผู้ต้องหาซื้อโทรศัพท์มือถือโทรติดต่อญาติ

6.สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ร.ต.อ.อำนาจ ยังไม่ประสบนियะใดๆ แต่ได้กล่าวเสริมท้ายว่า หากกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีเงินค่ารักษาพยาบาล และไม่สามารถติดต่อญาติได้ อาจทำให้พนักงานสอบสวนต้องจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อน จากนั้นจึงค่อยให้ผู้ต้องหา หรือญาติของผู้ต้องหา มาจ่ายให้ที่หลัง ซึ่งก็ไม่น่าแน่นอนว่าจะได้รับคืนหรือไม่

ร.ต.อ.อำนาจ กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าว ทั้ง 6 ข้อ ให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น อาจทำให้ถูกฟ้องคดีอาญา หรือร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยได้ โดยมองว่าในบรรดาสัทธิต่างๆ นั้น เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน ทั้งๆ ที่เดิมทีก็มีมากพออยู่แล้ว

สุดท้าย ร.ต.อ.อำนาจ ได้เสนอแนะเพิ่มเติม ว่า น่าจะมีหน่วยงานเข้ามาคอยสนับสนุนด้านงบประมาณให้กับพนักงานสอบสวน ไม่ใช่เพียงแต่ทางด้านการอำนวยความสะดวกของผู้ต้องหาเท่านั้น แต่ต้องรวมถึงการปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายอีกด้วย

กรณีศึกษาที่ 3 พ.ต.ต.สามารถ (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

พ.ต.ต.สามารถ (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 32 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เคยศึกษาในระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดทางด้านเวลา จึงทำให้ พ.ต.ต.สามารถ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ มียศพันตำรวจตรี ปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับสบ 2 รับราชการมานาน 12 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 8 ปี บุคลิกลักษณะดูเป็นคนพูดคุยกัง สุภาพเรียบร้อย อธิษาศัยดี แต่งกายดีสะอาดสะอ้าน

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

พ.ต.ต.สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 8 ปี เศษ ซึ่งจากการสังเกตการพูดคุย หรือตอบคำถามให้กับประชาชนที่มาใช้บริการบนสถานีตำรวจนั้น คู่มือความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการสอบสวนดี พ.ต.ต.สามารถ ให้ความเห็นว่าปัจจุบันมีพวกทนาย (คนที่คอยให้คำแนะนำกับผู้ต้องหา ซึ่งเป็นการให้คำปรึกษาที่ไม่ตรงตามหลักกฎหมาย) มากมาย ทำให้การทำงานนั้นลำบากมากขึ้น เนื่องจากผู้ต้องหามักไม่เชื่อพนักงานสอบสวน แต่จะไปเชื่อพวกทนาย

จากประสบการณ์นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ พ.ต.ต.สามารถ นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ พ.ต.ต.สามารถ เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ พ.ต.ต.สามารถ ได้ใช้ สิทธิของผู้ต้องหาทั้ง 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็น พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษานายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ใน กรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ
4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ใน ชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

โดยสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็น พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิข้อที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่มัก พบว่าผู้ต้องหาใช้สิทธิจะไม่ให้การในชั้นสอบสวนตามข้อนี้ พบในคดีความผิด ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วย ความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ พ.ศ.2539 มากที่สุด ทั้งนี้ พ.ต.ต.สามารถ มองว่า คดีความผิดตาม ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ พ.ศ.2539 นี้ เป็นความผิดอันยอมความได้ การที่ ผู้ต้องหาให้การไปน่าจะไม่เป็นผลดี จึงเลือกที่จะใช้สิทธิที่จะไม่ให้การใดๆ

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน ในการพิจารณาคดีได้

พ.ต.ต.สามารถ มองว่า เมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิที่จะไม่ให้การนี้ ส่งผลกระทบ ทางด้านรูปคดี คือ อาจทำให้ไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานจากคำให้การผู้ต้องหาได้ เนื่องจาก การให้การทันทีหลังเกิดเหตุจะเป็นคำให้การที่น่าเชื่อถือที่สุด อย่างไรก็ตาม อาจมีพยานหลักฐานอื่นๆ ที่สามารถรวบรวมได้แทนคำให้การของผู้ต้องหาได้ สำหรับผลกระทบทางด้านงบประมาณ และ ด้านเวลานั้น ไม่มีแต่อย่างใด

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

การที่ผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ อาจทำให้มีผลกระทบทางด้านเวลา โดยทำให้การสอบสวนล่าช้า ซึ่ง พ.ต.ต.สามารถ มองว่า การที่ผู้ต้องหาไปปรึกษาทนายความนั้น ส่งผลกระทบต่อทางด้านรูปคดีได้ ส่วนใหญ่ก็สืบเนื่องมาจาก ทนายความมักจะแนะนำแนวทางหลบหลีกกฎหมายให้กับผู้ต้องหาเสมอ หรือบางครั้งเวลาสอบปากคำผู้ต้องหา พ.ต.ต.สามารถ ทราบได้เลยว่า ทนายความแนะนำมาให้ให้การตามที่แนะนำมาดังกล่าว

3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

พ.ต.ต.สามารถ พบปัญหาทุกครั้งที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอสิทธิข้อนี้ เนื่องจาก ต้องคอยติดต่อจัดหาทนายความให้ผู้ต้องหา ส่วนใหญ่ก็มักได้ความร่วมมือดี แต่เวลาในการเดินทางมายังสถานีตำรวจมักใช้เวลานานมาก อาจทำให้เกิดปัญหาทำให้การสอบสวนล่าช้า ในส่วนด้านงบประมาณนั้น พ.ต.ต.สามารถ ไม่ค่อยประสบปัญหาแต่อย่างใด เนื่องจากใช้โทรศัพท์ของทางโรงพัก จะมีก็บางครั้งเท่านั้นที่ใช้โทรศัพท์มือถือส่วนตัว และไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้ ทางด้านรูปคดีไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน

พ.ต.ต.สามารถ ประสบปัญหาในด้านรูปคดี โดยที่ประสบมานั้น การที่ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบสวนนั้น ส่วนใหญ่ก็มักแนะนำให้ผู้ต้องหา กลับคำให้การ จนบางครั้งอาจส่งผลทำให้พยานหลักฐานที่ได้รวบรวมมานั้นขาดความหนักแน่นไปบ้าง สำหรับในส่วนของการทางด้านเวลาและงบประมาณนั้น กลับไม่ประสบปัญหาแต่อย่างใด

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

พ.ต.ต.สามารถ ไม่ประสบปัญหาใดๆ ทางด้านเวลา ด้านรูปคดี หรืองบประมาณแต่อย่างใด เนื่องจากมีกฎระเบียบในการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อญาติ บังคับใช้ปฏิบัติอยู่แล้ว จึงไม่ค่อยประสบปัญหามากนัก

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

พ.ต.ต.สามารถ เคยประสบปัญหาด้านงบประมาณครั้งหนึ่ง เนื่องจากผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุมนั้นได้เกิดช็อคขึ้นมาขณะอยู่ในห้องขัง ทำให้ พ.ต.ต.สามารถ ต้องนำส่งโรงพยาบาล โดยอาสาเป็นคนออกค่าใช้จ่ายเบื้องต้นทั้งหมด

พ.ต.ต.สามารถ กล่าวว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าวทั้ง 6 ข้อให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น อาจทำให้ถูกฟ้องคดีอาญา หรือร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยได้ โดยมองว่าในบรรดาสิทธิต่างๆ นั้น เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน ในขณะที่มีภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบอื่นๆ อีกมากมาย

กรณีศึกษาที่ 4 ร.ต.ท.ต่อม (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

ร.ต.ท.ต่อม (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 26 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกำลังศึกษาหลักสูตรเนติบัณฑิตไทย มียศร้อยตำรวจโท ปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ 1 รับราชการมานาน 7 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 3 ปี บุคลิกลักษณะดูเป็นคนพูดคุยเก่ง สุภาพ เรียบร้อย อธิษาศยดี อารมณ์ดี แต่งกายดีสะอาดสะอ้าน

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ร.ต.ท.ต่อม ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 3 ปี เศษ เมื่อสังเกตจากประวัติการศึกษาแล้ว มีความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการสอบสวนดีมาก จากประสบการณ์ของ ร.ต.ท.ต่อม นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุม นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ ร.ต.ท.ต่อม เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ ร.ต.ท.ด้อม ได้ใช้สิทธิของผู้ต้องหาทั้ง 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ
4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

โดยสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิข้อที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด พอๆ กับ สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมเขียนหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร ซึ่งส่วนใหญ่มักพบว่าผู้ต้องหาใช้สิทธิไม่ให้การในข้อนี้ พบในคดีความผิด ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เชื้อฯ พ.ศ.2534 หรือความผิดเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย เนื่องจากอาจจะมีผู้อื่นให้คำแนะนำผู้ต้องหาให้ใช้สิทธิข้อดังกล่าว ในส่วนของสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมเขียนหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควรนั้น ผู้ต้องหาได้ใช้มากเช่นเดียวกัน ซึ่งมีระเบียบและกฎเกณฑ์ในการเยี่ยมเขียนรองรับเอาไว้แล้ว

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

เมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบทางด้านรูปคดี คือ อาจทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ทำได้น้อยลง ส่วนผลกระทบทางด้านรูปคดีนั้นไม่มีผลกระทบใดๆ เนื่องจากการผู้ต้องหายังไม่ได้อให้การใดๆ อย่างไรก็ดี สำหรับผลกระทบทางด้านงบประมาณ และด้านเวลานั้น ไม่มีแต่อย่างใด ร.ต.ท.ด้อม กลับรู้สึกว่าเป็นเมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ เนื่องจากไม่ต้องเสียเวลาในการพิมพ์คำให้การผู้ต้องหา

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

ร.ต.ท.ด้อม เห็นว่า อาจทำให้มีผลกระทบทางด้านเวลา ทำให้การสอบสวนล่าช้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จับกุมตัวผู้ต้องหาในวันศุกร์ และจะต้องนำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังวันเสาร์ จะต้องรอทนายความอาจทำให้นำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังไม่ทัน นอกจากนี้การที่ผู้ต้องหาไปปรึกษาทนายความนั้น ส่งผลกระทบต่อทางด้านรูปคดีได้ ซึ่งจากประสบการณ์ในตอนแรกนั้น ผู้ต้องหาขอให้การอันเป็นประโยชน์ต่อคดี แต่หลังจากที่ได้พบและปรึกษาทนายความแล้ว อาจมีความรู้สึกกลัวที่จะติดคุก ทำให้กลับคำให้การ และอาจทำให้มีการบิดเบือนข้อเท็จจริงไป แต่ทั้งนี้ ร.ต.ท.ด้อม ก็ไม่ได้จริงจังอะไรมากนัก เพราะเป็นสิทธิตามกฎหมาย

3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

ร.ต.ท.ด้อม ได้รับผลกระทบจากการใช้สิทธิดังกล่าวในด้านเวลา เนื่องจากต้องคอยติดต่อจัดหาทนายความให้ผู้ต้องหา และเวลาในการเดินทางมายังสถานีตำรวจมักใช้เวลานาน และในกรณีในช่วงเวลากลางคืนนั้น ย่อมไม่สะดวกที่จะติดต่อจัดหาทนายความให้ผู้ต้องหาได้ จะต้องรอตตอนกลางคืนเท่านั้น อันส่งผลกระทบต่อภาวะอารมณ์ ทำให้หงุดหงิดบ้าง ในส่วนด้านงบประมาณนั้น ร.ต.ท.ด้อม ก็มีปัญหบ้างบางครั้งแต่ก็ไม่มีมากนัก เนื่องจากค่าโทรศัพท์ไม่กี่บาท ถือว่าเป็นการทำบุญ ช่วยเหลือคนอื่น ทางด้านรูปคดีไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน

ร.ต.ท.ด้อม พบปัญหาด้านเวลาบ้าง ในกรณีที่บุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจไม่ได้อยู่ด้วยกับผู้ต้องหาขณะทำการสอบสวน อาจทำให้เสียเวลาได้ เพราะขณะที่ ร.ต.ท.ด้อม เข้าเวรนั้นจะนั่งทำงานอยู่ตลอดเวลา สำหรับปัญหาในด้านรูปคดี โดยที่ประสบมานั้น ไม่มีแต่อย่างใด เนื่องจากหากทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจร่วมฟังการสอบสวนนั้น พุดแย้งหรือแนะนำผู้ต้องหา ร.ต.ท.ด้อม จะทำการเตือนทันที หากยังไม่เชื่อฟัง ก็จะดำเนินการเชิญออกไปรอข้างนอกห้อง โดยอธิบายว่า ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจนั้น มีหน้าที่มาฟังการสอบสวน ไม่ใช่มาคอยแนะนำหรือพุดแย้งพนักงานสอบสวนขณะทำการสอบสวน สำหรับในส่วนของการทางด้านงบประมาณนั้น ไม่ประสบปัญหาแต่อย่างใด

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

สิทธิของผู้ต้องหานี้ ผู้ต้องหามี ร.ต.ท.ด้อม ไม่ประสบปัญหาใดๆ ทั้งทางด้านเวลา ด้านรูปคดี หรืองบประมาณ เนื่องจากมีกำหนดเวลา และระเบียบปฏิบัติในการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อกับญาติ บังคับใช้ปฏิบัติอยู่แล้ว หากแต่ถ้าการเยี่ยมเยียนนั้นมีการแนะนำในทางที่เป็นประโยชน์ในทางคดีแก่ผู้ต้องหา ก็อาจทำให้เสียรูปคดี หรือรูปคดีถูกบิดเบือนไปได้

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ในส่วนของ สิทธิข้อที่ว่านี้ ร.ต.ท.ด้อม ไม่เคยประสบปัญหาดังกล่าว เนื่องจากตั้งแต่ปฏิบัติหน้าที่มา ยังไม่เคยมีผู้ต้องหารายใดที่อยู่ในความควบคุมเจ็บป่วยขึ้นมา แต่ถ้าหากมีกรณีฉุกเฉินผู้ต้องหาเกิดเจ็บป่วยขึ้นมากระทันหัน จำเป็นต้องนำส่งโรงพยาบาล อาจจะต้องเป็นพนักงานสอบสวนผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เข้าเวร หรือหัวหน้าชุดพนักงานสอบสวน เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายดังกล่าวเอง

ร.ต.ท.ด้อม เห็นด้วยที่ว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าวทั้ง 6 ข้อ ให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น อาจทำให้ถูกฟ้องคดีอาญา หรือร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยได้ โดยมองว่าในบรรดาสัทธิต่างๆ นั้น เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน ในขณะที่มีภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบอื่นๆ อีกมากมาย

นอกจากนี้ ร.ต.ท.ด้อม เสนอแนะว่า สิทธิของผู้ต้องหาทั้ง 6 ข้อ นี้เพียงพอแล้ว และการอำนวยความสะดวกผู้ต้องหานี้ เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ให้กับพนักงานสอบสวนเป็นอย่างมาก พร้อมนี้ได้เสนออีกว่าควรจะให้หน่วยงานข้างเคียง เช่น สภากาชาดไทย จัดหาทุนทรัพย์ที่สามารถติดต่อได้ในเวลากลางคืน เพื่อที่จะติดต่อได้เวลาผู้ต้องหาต้องการทุนทรัพย์ หากเป็นไปได้ ควรจัดหามาประจำสถานีตำรวจจะเป็นผลดียิ่ง และควรมีการจัดสรรงบประมาณในการเบิกจ่าย หากเกิดกรณีฉุกเฉินเช่น ผู้ต้องหาเจ็บป่วย ต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยด่วน เป็นต้น

กรณีศึกษาที่ 5 พ.ต.ท.ด่าน (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

พ.ต.ท.ด่าน (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 50 ปี สถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง มียศพันตำรวจโท ปัจจุบันนี้ ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ 3 รับราชการมานาน 25 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 13 ปี บุคลิกลักษณะดูเป็นคนไม่ค่อยช่างพูดนัก สุภาพเรียบร้อย อหิษาคีดี อารมณ์ดี

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

พ.ต.ท.ด่าน ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 13 ปี เคย จากประสบการณ์ในสายงานสอบสวนแล้ว มีประสบการณ์ความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการสอบสวนดีมากทีเดียว

จากประสบการณ์ของ พ.ต.ท.ด่าน นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุม นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ พ.ต.ท.ด่าน เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ พ.ต.ท.ด่าน ได้ใช้สิทธิของผู้ต้องหาทั้ง 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็น พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ
4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ใน ชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

โดยสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็น พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิข้อที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด พอๆ กับ สิทธิที่จะ ร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการทนายความ ซึ่งส่วนใหญ่มักพบว่าผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ ในคดีความผิดเกี่ยวกับจำหน่าย

ยาเสพติด อาจสืบเนื่องมาจากโทษค่อนข้างสูง การเรียกร้องให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความ
ยอมเป็นการดี ผู้ต้องหาจึงได้เรียกร้องกันมาก

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน
ในการพิจารณาคดีได้

เมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ ได้ส่งผลกระทบทางด้านรูปคดีแต่ไม่มากนัก เนื่องจาก
ได้รวบรวมพยานหลักฐานอื่นๆ มาบ้างพอสมควรแล้ว แต่ถ้าได้คำให้การของผู้ต้องหาก็จะทำให้เป็น
ผลดีเนื่องจากสามารถนำมาเชื่อมโยงกับพยานแวดล้อมได้ ส่วนผลกระทบทางด้านงบประมาณ และ
ด้านเวลานั้น ไม่มีแต่อย่างใด

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

สำหรับ สิทธิที่ว่านี้ พ.ต.ท.ด่าน เห็นว่า ส่งผลกระทบทางด้านเวลา โดยเฉพาะคดี
เด็กนั้นหากต้องรอเวลาในการปรึกษาทนายความแล้ว จะทำให้ส่งตัวเด็กไปยังสถานแรกรับไม่ทัน
และผลที่ตามมาจากการที่ผู้ต้องหาไปปรึกษาทนายความ คือ ในตอนแรกที่ พ.ต.ท.ด่าน ได้
สอบปากคำเบื้องต้นไว้นั้นเป็นอีกอย่างหนึ่ง แต่พอปรึกษาทนายแล้ว พ.ต.ท.ด่าน มาสอบปากคำอีก
ครั้งหนึ่งกลายเป็นอีกอย่างหนึ่งคนละเรื่องกัน นอกจากนี้บางครั้งทนายความยังมาขอคำให้การที่
ผู้ต้องหาให้การไปแล้ว และเมื่อไม่พอใจในจุดใดก็จะให้พนักงานสอบสวนเปลี่ยนให้ อย่างไรก็ตาม
การใช้สิทธิข้อนี้ไม่ส่งผลกระทบทางด้านงบประมาณแต่อย่างใด

3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ใน
กรณีผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

พ.ต.ท.ด่าน กล่าวว่า ได้รับผลกระทบในด้านเวลา ทำให้การสอบสวนนั้นล่าช้าไป
และยังต้องมานั่งรอเวลาทนายความ บางครั้งโทรศัพท์ไปนัดทนายความตอนช่วงเช้า แต่ทนายความ
กลับตอนช่วงบ่าย จึงทำให้ไม่สามารถไปทำธุระอย่างอื่นได้ รวมทั้งหากมีผู้ต้องหาอีกคดีหนึ่ง
ต้องการทนายความด้วย ทนายความคนที้นัดหมายจะไม่ยอมเป็นทนายให้ผู้ต้องหาต่ออีกคนหนึ่ง
โดยอ้างว่าต้องไปทำธุระอื่นต่ออีก ในส่วนด้านงบประมาณนั้น เห็นจะมีเพียงแต่ค่าโทรศัพท์ใน

การติดต่อหาความเท่านั้น ทางด้านรูปคดี นั้น ได้รับผลกระทบเนื่องจากความมักจะมีการให้คำแนะนำกับผู้ต้องหา และอาจมีการกลับคำให้การทันทีหลังจากคุยกับทนายความ

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน

ส่วนสิทธิข้อที่ว่ามี พ.ต.ท.ด่าน พบปัญหาด้านเวลาที่เฉพาะ กรณีที่ต้องนั่งรอบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจเดินทางมายังสถานีตำรวจ อาจทำให้เสียเวลาได้ สำหรับปัญหาในด้านรูปคดี โดยที่ประสมมานั้น ไม่มีแต่อย่างใด เนื่องจากหากทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจร่วมฟังการสอบสวนนั้น เกิดขึ้นในคดีจรรยาเป็นส่วนใหญ่ ผู้เข้าร่วมฟังการสอบสวนมักจะพูดแย้ง พ.ต.ท.ด่าน ก็จะพูดเลยว่า ขอฟังเหตุการณ์เฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ หากมีการพูดแย้งหรือขัดจังหวะในการสอบสวน ก็จะเชิญออกไปรอข้างนอกห้อง และมีบ้างบางครั้งที่มีผู้เข้าร่วมฟังการสอบสวน วิวยวาย พูดจากวนประสาท คุยโตโอ้อวดว่ารู้จักผู้ใหญ่ พ.ต.ท.ด่าน ก็จะเชิญออกไปรอข้างนอกห้องเช่นกัน สำหรับในส่วนของการทางด้านงบประมาณนั้น กรณีที่ผู้ต้องหาประสงค์จะให้พ่อแม่มาร่วมฟังการสอบสวน ก็เป็นหน้าที่ที่ พ.ต.ท.ด่าน จะต้องคอยประสานติดต่อให้โดยใช้โทรศัพท์มือถือของตนเอง

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

สิทธิของผู้ต้องหาในข้อนี้ พ.ต.ท.ด่าน ผลกระทบทางด้านเวลา ด้านรูปคดี หรืองบประมาณ กลับไม่มีผลกระทบหรือปัญหาใดๆ เลย เนื่องจากมีผู้รับผิดชอบเกี่ยวข้องอยู่แล้ว คือ สิบเวรเฝ้าห้องขัง จะเป็นผู้รับผิดชอบ จะมีก็บางครั้งมาขอเยี่ยมผู้ต้องหา นอกเหนือเวลาเยี่ยมซึ่งบางครั้ง พ.ต.ท.ด่าน ก็อนุญาตบ้าง ไม่อนุญาตบ้าง ตามสมควรแก่กรณีไป

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

พ.ต.ท.ด่าน เคยประสบปัญหาดังกล่าว ในส่วนของงบประมาณ คือ เคยเกิดเหตุขึ้นบ้างแต่ไม่บ่อยครั้ง ที่ผู้ต้องหาถูกจับกุมมาส่งมอบให้ พ.ต.ท.ด่าน ทำการควบคุมตัว ซึ่งผู้ต้องหาอยู่ในสภาพที่บาดเจ็บ จึงต้องรีบนำส่งโรงพยาบาล โดยครั้งแรกได้ไหววานให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ฝ่ายป้องกันปราบปรามที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่นำไปส่ง แต่ไม่ได้รับความร่วมมือ จึงได้แจ้งมูลนิธิให้พาไปส่ง โดยต้องจ่ายค่าน้ำใจให้ 200-300 บาท สำหรับในด้านของเวลานั้น ทำให้การสอบสวน

ล่าช้า เนื่องจากเมื่อผู้ต้องหาไปรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลแล้ว จะต้องจัดเจ้าหน้าที่ไปเฝ้าผู้ต้องหาเพื่อป้องกันการหลบหนี โดยผู้ที่จะต้องไปเฝ้าก็คือ ตัวพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีบ้าง เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนบ้าง อันทำให้การสอบสวนคดีอื่นๆ ที่มีอยู่ในความรับผิดชอบไม่ต่อเนื่อง

พ.ต.ท.ด่าน มีความเห็นว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าวทั้ง 6 ข้อ ให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น อาจทำให้ถูกร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยได้ เสมือนการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน ในบางคดีอาจจะต้องใช้ความรู้ความสามารถเพิ่มเติมเป็นพิเศษ เพราะไม่ได้มีความรู้ครอบคลุม การที่มีนายความมานั่งอยู่ด้วย ย่อมทำให้ต้องศึกษาหาความรู้เพื่อที่จะต่อสู้กับนายในเบื้องต้น อีกทั้งยังต้องพิถีพิถัน รัดกุม ในการทำสำนวน

พ.ต.ท.ด่าน แนะนำว่า ควรจะมีหน่วยงานต่างๆ มารองรับ ไม่ใช่ผลักภาระให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแต่เพียงฝ่ายเดียว ในส่วนของทางด้านนายความ ควรจัดสรรนายความให้มีการเข้าเวรในเวลากลางคืน เนื่องจากผู้ต้องหาต้องการนายความตลอดเวลา ไม่ใช่เฉพาะแต่เพียงเวลากลางวันเท่านั้น ทั้งนี้อาจจะไม่ต้องถึงกับจัดนายความมาประจำสถานีตำรวจก็ได้

กรณีศึกษาที่ 6 ร.ต.ท.อ๋อง (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

ร.ต.ท.อ๋อง (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 26 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีสร้อยตำรวจโท ปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ 1 รับราชการมานาน 7 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 3 ปี บุคลิกลักษณะภายนอก หน้าตาน่ารัก ดูเป็นคนช่างพูดช่างคุย พูดจาตลกขบขัน สนุกสนาน อร่ามดี อารมณ์ดี

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ร.ต.ท.อ๋อง ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 3 ปี เศษ บอกกับผู้วิจัยว่าตัวเองมีประสบการณ์ความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการสอบสวนดี

จากประสบการณ์ของ ร.ต.ท.อึ้ง นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุม นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ ร.ต.ท.อึ้ง เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ ร.ต.ท.อึ้ง ได้ใช้สิทธิของผู้ต้องหาทั้ง 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ
4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

โดยสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิข้อที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด เนื่องจาก กรณีผู้ต้องหาไม่ขอให้การส่วนใหญ่แล้ว ผู้ต้องหามักจะตั้งใจที่จะไปปรึกษาทนายก่อน จึงเริ่มด้วยการไม่ขอให้การในชั้นสอบสวน ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว มักพบในคดีความผิด ลักษณะเล็ก ๆ น้อย ๆ ทำร้ายร่างกายเล็กน้อย น้อยๆ เชื้อ คดีความผิดเกี่ยวกับทางแพ่ง หรือคดีความผิดที่สามารถยอมความได้

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

เมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ ได้ส่งผลกระทบทางด้านรูปคดี คือ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับคดีไม่ชัดเจน รวมไปถึงการรวบรวมพยานหลักฐานทำได้ไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ อันส่งผลให้ความเห็นในการสั่งฟ้องต้องอาศัยหลักฐานจากคำให้การผู้กล่าวหาเพียงฝ่ายเดียว ส่วนผลกระทบทางด้านงบประมาณ และด้านเวลานั้น ไม่มีแต่อย่างใด

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

ร.ต.ท.อึ้ง กล่าวว่า ส่งผลกระทบทางด้านเวลา โดยทำให้การสอบสวนล่าช้า และเป็นการยุ่งยาก เนื่องจากส่วนใหญ่แล้ว ทนายความนั้นไม่ค่อยมีจรรยาบรรณ คือ หลังจากที่ผู้ต้องหาปรึกษาทนายความแล้ว ได้ขู่ขู่ให้ผู้ต้องหาปฏิเสธ เพื่อยืดเวลาที่จะไปร้องขอค่าเสียหายจากผู้ต้องหาอีกต่อหนึ่ง ทั้งที่ตัว ร.ต.ท.อึ้ง เห็นว่าความผิดชัดเจน ไม่น่าจะสู้คดีได้ ในด้านรูปคดีนั้น บางส่วนอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปได้บ้าง แต่อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงก็คือข้อเท็จจริงในคดีในส่วนหลักๆ ก็ยังคงเดิม ถึงกระนั้นก็ตาม การใช้สิทธิขื่อนี้ไม่ผลกระทบทางด้านงบประมาณแต่อย่างใด

3.สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณี que ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

ร.ต.ท.อึ้ง ให้ข้อมูลว่า ได้รับผลกระทบในด้านเวลา รวมถึงด้านจิตใจอารมณ์ด้วย คือ ทำให้การสอบสวนนั้นล่าช้าไป และยังคงมานั่งรอเวลาทนายความ บางครั้งโทรศัพท์ไปนัดทนายความโดยเฉพาะทนายความขอแรงบางครั้งไม่ได้รับความร่วมมือ มาช้าบ้าง บ่ายเบี่ยงบ้าง ส่งผลถึงทางด้านจิตใจของ ร.ต.ท.อึ้ง ทำให้หงุดหงิด รำคาญผู้ต้องหา โดยในบางคดีความผิดชัดเจนอยู่แล้วว่ากระทำความผิดจริง แต่ก็ยังร้องขอทนายความอีก จึงทำให้เกิดความคิดว่าผู้ต้องหาเรื่องมาก ส่งผลไปยังอคติในการสอบสวน และบางกรณีส่งผลถึงการสอบสวนทำให้ไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรณี คดีวันศุกร์ที่จะต้องนำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังภายใน 12.00 น. ของวันเสาร์ จึงต้องรีบดำเนินการให้เสร็จโดยเร็ว สำหรับคดีอื่นๆ ที่มีอยู่ในความรับผิดชอบนั้น ก็จะทิ้งเอาไว้ก่อนในส่วนด้านงบประมาณนั้น ก็มีเพียงค่าโทรศัพท์ในการติดต่อทนายความเท่านั้น เหตุที่ไม่ใช้โทรศัพท์ของทางสถานีตำรวจโทรออกนั้น เนื่องจากว่า โทรศัพท์ของทางสถานีตำรวจนั้นไม่สามารถโทรเข้าโทรศัพท์มือถือได้ จะโทรได้ก็แต่เพียงสภาทนายความ ซึ่งสภาทนายความก็จะให้หมายเลขโทรศัพท์มือถือของทนายความอยู่ดี ทางด้านรูปคดี ยังไม่มีผลกระทบ แต่หากหลังจากที่ได้พบและปรึกษากันแล้วนั้น มักกลับคำให้การที่เคยให้ไว้ในเบื้องต้น

4.สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน

ร.ต.ท.อึ้ง พบว่าส่วนใหญ่แล้วผู้ต้องหาที่ประสงค์ใช้สิทธิขื่อนี้ มักจะถูกดำเนินคดีอาญาที่มีโทษจำคุกหนัก ส่วนปัญหาด้านเวลานั้น ทำให้การสอบสวนล่าช้า เนื่องจากต้องรอ

บุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจให้เข้าร่วมฟังการสอบสวน แต่บางครั้งพอบุคคลที่ไว้วางใจมาถึง ผู้ต้องหา กลับให้การว่าไม่ประสงค์ที่จะให้การในชั้นสอบสวน จึงทำให้ ร.ต.ท.อึ้ง หงุดหงิด อารมณ์ไม่ดี ซึ่ง ร.ต.ท.อึ้ง เสริมว่า หากเกิดกรณีเช่นนี้บ่อยๆ จะทำให้พนักงานสอบสวนขาดความกระตือรือร้น ในการรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อสืบหาข้อเท็จจริง โดยการให้ผู้ต้องหาปฏิเสธไม่ให้การในชั้นสอบสวนไว้ก่อน สำหรับปัญหาในด้านรูปคดี นั้นไม่ค่อยพบ มีเพียงแต่ผู้เข้าร่วมฟังการสอบสวน มักจะพูดแย้ง โดยที่ส่วนใหญ่แล้วผู้เข้าร่วมฟังการสอบสวนมักจะไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านกฎหมาย มักใช้ความรู้สึกในการตัดสินใจ จึงทำให้ ร.ต.ท.อึ้ง ต้องอธิบายให้เข้าใจ บางครั้งก็ทำให้หงุดหงิด อารมณ์เสีย สำหรับในส่วนของการดำเนินงานประมาณนั้น ยังไม่มีแต่อย่างใด

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

ร.ต.ท.อึ้ง กล่าวว่า ไม่มีผลกระทบในด้านต่างๆ แต่อย่างใด เนื่องจากเป็นสิทธิที่ผู้ต้องหาควรจะได้รับอยู่แล้ว และส่วนใหญ่ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเยี่ยมเยียนผู้ต้องหา ก็คือ ลิขเวรเฝ้าห้องขัง และจะมีกฎระเบียบเวลาในการเยี่ยมรองรับอยู่แล้ว ร.ต.ท.อึ้ง จึงไม่ประสบปัญหาใดๆ

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ร.ต.ท.อึ้ง ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในกรณีที่ผู้ต้องหาเจ็บป่วยแต่อย่างใด แต่ก็ได้กล่าวเสริมไว้แต่เพียงว่า หากเกิดกรณีที่ผู้ต้องหาเจ็บป่วย และต้องได้รับการรักษาโดยด่วนนั้น อาจทำให้เกิดปัญหาทางด้านงบประมาณขึ้นได้ คือ หัวหน้าพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่ในช่วงเวลานั้น อาจต้องรวบรวมเงินเพื่อนำไปใช้รักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ต้องหาก่อน แต่ทั้งนี้คิดว่าน่าจะเบิกค่ารักษาพยาบาลได้

ร.ต.ท.อึ้ง มีความเห็นว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าวทั้ง 6 ข้อ ให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น อาจทำให้ถูกร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยได้ และอาจถูกดำเนินคดีอาญาได้เช่นกัน และมองอีกว่าเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวนต่างๆ ที่มีมากจนจะทำไม่ทันอยู่แล้ว ในบางคดีอาจจะต้องใช้ความรู้ความสามารถเพิ่มเติมเป็นพิเศษ โดยเฉพาะในการควบคุมอารมณ์ เพราะส่วนใหญ่ทนายความหรือบุคคลที่เข้าร่วมฟังการสอบสวนมักจะทำให้ ร.ต.ท.อึ้ง หงุดหงิด อารมณ์เสีย และการที่มีทนายความมานั่งอยู่ด้วย ยังทำให้

ต้องพิถีพิถัน รัศุม ในการทำสำนวน เนื่องจากนายความคอยจ้องที่จะจับผิดพนักงานสอบสวนอยู่ แล้ว การทำอะไรจะต้องคิดให้รอบคอบก่อน

ร.ต.ท.อ้ง ให้คำแนะนำว่า ควรจะมีหน่วยงานต่างๆ มารองรับในการจัดหา นายความ เพราะส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติหน้าที่มานั้น มักประสบปัญหาในการติดต่อประสานงานจัดหา นายความ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดหา นายความให้ผู้ต้องหา กรณีที่ผู้ต้องหาถูกจับกุมมาใน คินวันศุกร์ และจะต้องนำตัวไปฝากขังต่อศาลภายใน 12.00 น. ของวันเสาร์ การติดต่อประสานงาน กับนายความมักจะทำไม่ได้ทันที กว่านายจะมาก็ตอนเช้า

กรณีศึกษาที่ 7 พ.ต.ท.บี (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

พ.ต.ท.บี (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 42 ปี สถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษา ในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีศพนตำรวจโท ปัจจุบันนี้ปฏิบัติ หน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ 2 รับราชการมานาน 20 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงาน สอบสวนมาเป็นเวลา 12 ปี บุคลิกลักษณะ ดูเป็นคนเงียบขรึม พูดจาตรงไปตรงมา แต่งกายสะอาด สะอาด

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

พ.ต.ท.บี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 12 ปี เศษ จากการพูดคุย เบื้องต้น พอประมาณได้ว่ามีประสบการณ์ความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการสอบสวนเป็นอย่างดี

จากประสบการณ์ของ พ.ต.ท.บี นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุม นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ พ.ต.ท.บี เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ พ.ต.ท.บี ได้ใช้สิทธิ ของผู้ต้องหาทั้ง 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็น พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ
4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย

สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด ทั้งนี้ พ.ต.ท.บี บอกว่าผู้ต้องหาบางครั้งอาจคิดว่าการให้การในชั้นสอบสวนนี้ ถ้าให้การใดๆ ที่ผิดพลาดไป การแก้ไขจะเป็นการยาก จึงเลือกที่จะไปเตรียมคำให้การ และขอไปให้การที่ชั้นศาลเลยทีเดียว อีกเหตุผลหนึ่งก็คือ คดีที่มีความผิดชัดเจนและผู้ต้องหาต้องการความรวดเร็วในการทำสำนวน ผู้ต้องหาก็ตีปฏิเสธรในชั้นสอบสวนเพื่อให้พนักงานสอบสวนไม่ต้องพิมพ์สำนวนมาก โดยผู้ต้องหาจะไปยอมรับผิดในชั้นศาลเอง ส่วนใหญ่ที่พบมักจะเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับเช็ค เครื่องหมายการค้า

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

เมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ ได้ส่งผลกระทบทางด้านรูปคดี ให้กับ พ.ต.ท.บี คือทำให้ไม่สามารถรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ต่างๆ ได้ครบถ้วน ซึ่งส่งผลต่อการสั่งฟ้องของพนักงานสอบสวน เพราะต้องถือตามคำให้การของผู้กล่าวหา กับพยานเท่านั้น ส่วนผลกระทบทางด้านงบประมาณ และด้านเวลานั้น ไม่มีแต่อย่างใด

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

พ.ต.ท.บี กล่าวว่า ส่งผลกระทบทางด้านเวลา โดยทำให้การสอบสวนล่าช้า และไม่ต่อเนื่อง โดยกล่าวว่าเคยมีผู้ต้องหาปรึกษาทนายนานเป็นเวลาสองถึงสามชั่วโมง ทำให้ พ.ต.ท.บี ที่ออกเวรแล้ว ต้องมานั่งคอยเวลาเพื่อจะสอบสวน ในด้านรูปคดีนั้น ผู้ต้องหาร้อยละ 80 หลังจากพบ

ทนายความแล้ว มักจะให้การที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยอาศัยพลิกแพลงหรือดัดแปลงข้อเท็จจริงที่จะให้การ ทำให้พยานหลักฐานต่างๆ ค่อยลงไป ในส่วนของการใช้สิทธิข้อนี้ ไม่ผลกระทบทางด้านงบประมาณแต่อย่างใด

3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

พ.ต.ท.บี ให้ข้อมูลว่า ได้รับผลกระทบในด้านเวลา ทำให้การสอบสวนล่าช้า เนื่องจากต้องมาติดต่อทนายความให้ผู้ต้องหา รวมถึงต้องรอเวลาที่ทนายความเดินทางมาสถานีตำรวจ บางครั้งทำให้เสียเวลาโดยไม่จำเป็น ครั้นจะทำงานอื่นๆ ระหว่างรอก็ไม่สะดวกเนื่องจากต้องคอยติดต่อทนาย และตอบข้อซักถามของผู้ต้องหาอีก ในส่วนด้านงบประมาณนั้น มีค่าโทรศัพท์ในการติดต่อทนายความที่จะต้องใช้จ่ายเอง ทางด้านรูปคดี ยังไม่มีผลกระทบใดๆ

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน

พ.ต.ท.บี ประสบปัญหาด้านเวลา บางครั้งทำให้การสอบสวนล่าช้า เนื่องจากต้องรอทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจให้เข้าร่วมฟังการสอบสวน สำหรับปัญหาในด้านรูปคดีมีปัญหาล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น คือ ผู้เข้าร่วมฟังการสอบสวนมักจะพูดโน้นพูดนี้ ทำให้รู้สึกรำคาญ จนบางครั้งถึงกับได้ออกไปนอกห้องก็มี สำหรับในส่วนของทางด้านงบประมาณนั้น ยังไม่มีแต่อย่างใด

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

พ.ต.ท.บี กล่าวว่า ไม่มีผลกระทบในด้านต่างๆ แต่อย่างใด เนื่องจากไม่ได้เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบโดยตรง คือ สิบเวรห้องขัง มีเพียงก็แค่อำนาจให้อนุญาตแก่ญาติที่ขอมาเยี่ยมผู้ต้องหาในเวลาห้ามเยี่ยมเท่านั้น

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

พ.ต.ท.บี เคยประสบเหตุดังกล่าว คือ ผู้ต้องหาขณะที่ถูกจับตัวมาส่งนั้น ได้รับบาดเจ็บ จึงต้องรีบนำส่งโรงพยาบาล โดยได้ให้ร้อยเวรปราบปรามเป็นคนนำส่งโรงพยาบาล และคอยอาศัยตัวผู้ต้องหาไว้เท่านั้น ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการรักษาเบื้องต้นนั้น ไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้จ่ายไป แต่ส่วนตัวแล้วได้ให้ค่าน้ำมันแก้อยู่เวรปราบปรามเป็นค่านำไปช่วยพาผู้ต้องหาไปส่งโรงพยาบาล ซึ่งตัว พ.ต.ท.บี นั้นก็ไม่ได้จริงจังอะไรมากนัก คิดว่าช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บไปด้านเวลา ก็อาจมีผลกระทบคือทำให้การสอบสวนไม่ต่อเนื่อง เพราะต้องรอเวลาผู้ต้องหาหายดีก่อน จึงจะทำการสอบปากคำได้ ในส่วนด้านรูปคดีนี้ไม่ประสบแต่อย่างใด

พ.ต.ท.บี เห็นว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าวทั้ง 6 ข้อ ให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น แน่นนอนทำให้ถูกร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยได้ และอาจถูกดำเนินคดีอาญา และยังบอกอีกว่าเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวนที่มีอยู่ก็มากมายอยู่แล้ว และการที่มีทนายความมาร่วมฟังการสอบสวนนั้น ยังทำให้ต้องพิถีพิถันรัดกุม ในการทำสำนวน จะสอบปากคำอย่างไรต้องคิดทบทวนดูก่อน เป็นการใช้ความสามารถเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

พ.ต.ท.บี ให้คำแนะนำว่า ควรจัดหาทนายความที่เต็มใจจะปฏิบัติงาน และสามารถเดินทางมาถึงสถานีตำรวจได้ในเวลาอันรวดเร็ว อีกทั้งรายชื่อทนายความ พร้อมระยะเวลาที่สามารถในการเดินทางมายังสถานีตำรวจ ที่ได้ให้ไว้กับพนักงานสอบสวนนั้น บางคนอ้างว่าสามารถมาได้ภายในเวลา 5 นาที โทรมไปก็ไม่คิด บางคนอ้างว่ามาได้ภายใน 10 นาที แต่จริงๆ แล้วมาถึงภายในเวลาเกือบ 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ควรมีหน่วยงานมารองรับจัดหาทนายความไว้มากๆ และโดยเฉพาะเวลากลางคืน ผู้ต้องหาที่ต้องการทนายความเช่นกัน โทรมไปแต่ละครั้งบางทีก็ไม่รับสาย บ้างรับสายแล้วก็ไม่ติดต่อกลับมา ทำให้เกิดปัญหาเป็นอย่างมาก

กรณีศึกษาที่ 8 ร.ต.อ.อุดม (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

ร.ต.อ.อุดม (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 28 ปี สถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มียศร้อยตำรวจเอก ปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ 1 รับราชการมานาน 10 ปี ปฏิบัติหน้าที่ใน

สาขางานสอบสวนมาเป็นเวลา 6 ปี บุคลิกลักษณะ ดูเป็นคนเรียบร้อย พุดจาสุภาพไพเราะ
ทะมัดทะแมง แคล่วคล่อง แต่งกายดีสะอาดสะอ้าน

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ร.ต.อ.อุดม ปฏิบัติหน้าที่ในสาขางานสอบสวนมาเป็นเวลา 6 ปี เศษ จากการพูดคุย
สอบถาม แสดงได้ว่ามีประสบการณ์ความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการ
สอบสวนเป็นอย่างดี

จากประสบการณ์ของ ร.ต.อ.อุดม นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุม
นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ ร.ต.อ.อุดม เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ ร.ต.อ.อุดม ได้ใช้สิทธิ
ของผู้ต้องหาทั้ง 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็น
พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษานายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ใน
กรณีผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ
4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ใน
ชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย

โดยสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็น
พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด ส่วนใหญ่คดีที่
ร.ต.อ.อุดม ทำการสอบสวนผู้ต้องหามักจะให้การในชั้นสอบสวน มีบ้างที่ประสงค์ไม่ขอให้การใน
ชั้นสอบสวน เนื่องด้วยผู้ต้องหาอาจมีเหตุผลส่วนตัว หรือต้องการไปปรึกษาผู้ที่มีความรู้ทางด้าน
กฎหมายก่อน

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

สิทธิข้อนี้ ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อ ร.ต.อ.อุดม ในด้านงบประมาณ หรือด้านเวลาเลย หากแต่ได้ส่งผลกระทบต่อด้านรูปคดี คือ เงื่อนไขที่ไม่ขอให้การ ทำให้ไม่สามารถสอบปากคำผู้ต้องหาเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงในคดีได้เลย การรวบรวมพยานหลักฐาน ต่างๆ จึงทำได้ไม่ครบถ้วน

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

เท่าที่ปฏิบัติหน้าที่มานั้น สิทธินี้ได้ส่งผลกระทบต่อด้านเวลา ทำให้การสอบสวนล่าช้า เนื่องจากต้องเสียเวลารอทนายความให้คำปรึกษาซึ่งเสียเวลาพอสมควร แต่ก็สามารถรอได้และไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยครั้งเท่าไร และบางครั้งหลังจากปรึกษาทนายความแล้ว ผู้ต้องหาให้การผิดไปจากความเป็นจริงเลยก็มี โดยสร้างเรื่องขึ้นมาใหม่ อย่างไรก็ตามสิทธิข้อนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อด้านงบประมาณแต่อย่างใด

3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

เป็นที่น่าแปลกใจว่า ร.ต.อ.อุดม ไม่ค่อยพบผู้ต้องหาที่ใช้สิทธิข้อนี้ แต่เท่าที่ได้พบมาก็มักจะประสบปัญหาในด้านเวลา คือ เสียเวลาประสานทนายความ และรอเวลาทนายความเดินทางมาร่วมฟังการสอบสวน บางครั้งก็นานมาก แต่ส่วนตัวแล้วสามารถรอได้ ไม่ได้บ่นแต่อย่างใด ในส่วนด้านงบประมาณที่ประสบก็คือ ค่าโทรศัพท์ในการติดต่อทนายความเท่านั้น ด้านรูปคดี ไม่มีผลกระทบต่ออย่างใด

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน

นัยยะด้านเวลานั้น ไม่ได้มีผลกระทบต่ออย่างใด เนื่องจากที่ประสบมานั้น บุคคลที่ผู้ต้องหาร้องขอ ก็คือผู้ที่เป็นเพื่อนผู้ต้องหาที่สถานีตำรวจ ในด้านรูปคดี ก็มีปัญหายับเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องจากบางครั้งเวลาฟังเหตุการณ์หรือพยานหลักฐานในคดี ผู้ร่วมฟังการสอบสวนมักจะ

อธิบายแทนผู้ต้องหา ทำให้ต้องคอยเตือนบ่อยๆ สำหรับในส่วนของการดำเนินงานประมาณนั้น ยังไม่มีแต่อย่างใด

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

ไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด ส่วนใหญ่ที่มาขออนุญาตเยี่ยมผู้ต้องหา คนก็มักจะอนุญาตให้เยี่ยมอยู่แล้ว และก็ไม่ได้ต้องรับผิดชอบอะไรมากนัก เพราะเป็นหน้าที่ของสภเวรห้องขังอยู่แล้ว

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ร.ต.อ.อุดม ได้เล่าประสบการณ์ให้ฟังว่า คือ มีอยู่ครั้งหนึ่งผู้ต้องหาได้บุกรุกเข้าไปในบ้านของผู้กล่าวหา และถูกจับกุมตัวได้ จึงถูกรมประชาทัณฑ์ ได้รับบาดเจ็บขณะถูกส่งตัวมาให้พนักงานสอบสวน สภาพนั้นน่าตกใจมาก จึงได้รับสั่งการให้ผู้ช่วยพนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหาไปส่งที่โรงพยาบาลโดยด่วน โดยตนเองนั้นได้จ่ายค่าน้ำมัน ให้กับผู้ช่วยพนักงานสอบสวนส่วนตัว ร.ต.อ.อุดม คิดว่า เมื่อเห็นคนที่เจ็บป่วยนั้น ไม่ว่าจะเป็ใคร ก็จะช่วยเหลืออยู่แล้ว ในส่วนด้านรูปคดีนี้ไม่ประสบแต่อย่างใด

ร.ต.อ.อุดม เห็นด้วยที่ว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าวทั้ง 6 ข้อให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น ทำให้ถูกร้อยเรียนคำวินิจฉัยทางวินัยตำรวจและคดีอาญาได้ ทั้งยังต้องใช้ความรู้ความสามารถ และต้องพิถีพิถันเพิ่มขึ้นมากกว่าปกติ นอกจากนี้อาจมองได้ว่าเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน

ร.ต.อ.อุดม ได้แนะนำว่า ขณะนี้พนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ภายใต้สภาวะที่ขาดแคลนทั้งทรัพยากรที่ใช้ปฏิบัติหน้าที่ หรือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ การที่จะอำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาให้บรรลุไปได้ดี จึงจำเป็นที่จะต้องมีการสนับสนุนทางการอำนวยความสะดวก โดยอาจจัดหาหน่วยงานที่ดูแลด้านนี้ขึ้นเพิ่มเติม หรือหากไม่จัดหาเพิ่มเติม ก็ปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม เช่น การประสานงานระหว่างทนายความ การประสานงานระหว่างโรงพยาบาล ในกรณีที่น่าตัวผู้ต้องหาไปส่งโรงพยาบาล หรือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่พนักงานสอบสวนได้ใช้จ่ายในเบื้องต้น

กรณีศึกษาที่ 9 พ.ต.ท.เอ็ม (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

พ.ต.ท.เอ็ม (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 52 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษา ในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีศัพัตดำรงโท ปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ 3 รับราชการมานาน 29 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 15 ปี บุคลิกลักษณะดูเป็นคนช่างพูด เรียบร้อย ยิ้มง่าย

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

พ.ต.ท.เอ็ม ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 15 ปี เศษ แสดงให้เห็นถึงความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการสอบสวนดีมาก

จากประสบการณ์นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ พ.ต.ท.เอ็ม นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ พ.ต.ท.เอ็ม เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ พ.ต.ท.เอ็ม ได้ใช้สิทธิของผู้ต้องหาทั้ง 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ
4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

โดยสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิข้อที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่มักพบว่าผู้ต้องหาที่ขอปฏิเสชนั้น ก็มักจะแนะนำให้ไปให้การในชั้นศาลเลย เนื่องจากบางครั้งจะได้ไม่ต้องเสียเวลาพิมพ์สำนวนมาก

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

พ.ต.ท.เอ็ม มองว่า ผู้ต้องหานั้นมีสิทธิที่จะให้การอย่างไรก็ได้อยู่แล้ว แต่หากเกิดกรณีที่ผู้ต้องหานั้นให้การอย่างไรก็ได้ แล้วให้การในทางที่ผิดไปจากความเป็นจริงในคดี ทำให้ต้องใช้เวลาและความสามารถในการรวบรวมพยานหลักฐานมากขึ้น จึงคิดว่าไม่น่าจะส่งผลกระทบทางด้านรูปคดี ด้านงบประมาณ และด้านเวลานั้น แต่อย่างไร

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

การที่ผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ ไม่ได้ส่งผลกระทบทางด้านเวลา เนื่องจากไม่ได้เข้ามาขมายแต่เพียงครู่เดียวเท่านั้น โดยมองว่าส่งผลกระทบต่อทางด้านรูปคดีเป็นอย่างมาก เนื่องจากทนายความจะแนะนำให้ผู้ต้องหาไม่ให้การตรงตามข้อเท็จจริง อันส่งผลถึงการที่ พ.ต.ท.เอ็ม จะต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ให้มากขึ้นอีก และทำให้พยานหลักฐานที่มีอยู่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เพื่อที่จะพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหา

3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

พ.ต.ท.เอ็ม พบปัญหาด้านเวลา เนื่องจาก ต้องติดต่อทนายความให้ผู้ต้องหา บางครั้งอาจต้องนัดผู้ต้องหาให้สอบปากคำในวันรุ่งขึ้น ซึ่งขัดกับหลักในการพิสูจน์ความจริงที่ควรจะให้การภายหลังเกิดเหตุทันที เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ในส่วนด้านงบประมาณนั้น พ.ต.ท.เอ็ม ใช้โทรศัพท์มือถือแบบเติมเงิน ต้องเสียเงินค่าโทรศัพท์นาทีละ 5 บาท บางครั้งก็ไม่ได้โทรแค่นาทีเดียว ต้องติดต่อกันถึงห้า หกนาที จึงส่งผลกระทบแต่เงินดังกล่าวไม่ใช่เงินจำนวนมากมายนัก พ.ต.ท.เอ็ม เต็มใจช่วยเหลือ ส่วนทางด้านรูปคดีไม่มีปัญหาแต่อย่างไร

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน

พ.ต.ท.เอ็ม กลับมองว่า เป็นผลดีไม่มีปัญหาแต่อย่างใด ที่ว่าเป็นผลดีนั้น เนื่องจากว่า เวลาที่ศาลจะพิพากษาลงโทษจำเลยนั้น ศาลจะพิจารณาว่ามีการสอบปากคำอย่างไร สองต่อสองหรือไม่ หากอยู่กันสองต่อสองได้มีการบังคับ ขู่ขู่หรือไม่ การที่มีบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนนั้น ทำให้คำให้การผู้ต้องหาน่าเชื่อถือขึ้น แต่อาจจะพบกับปัญหาเล็กๆ น้อยๆ เช่น บุคคลผู้เข้าร่วมฟังการสอบสวนมักจะแก้ตัวแทนผู้ต้องหา พ.ต.ท.เอ็ม จึงได้ตั้งเตือนว่า ให้มานั่งฟังการสอบสวนเท่านั้น ไม่ต้องมาแก้ตัวแทน เพราะไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ และให้ผู้ต้องหาเข้าให้การไปตามความจริง

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

ไม่ประสบปัญหาใดๆ ทางด้านเวลา ด้านรูปคดี หรืองบประมาณ แต่อย่างใด เนื่องจากมีกฎระเบียบในการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อกับญาติ บังคับใช้ปฏิบัติอยู่แล้ว จึงไม่ค่อยประสบปัญหามากนัก

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ตั้งแต่ปฏิบัติหน้าที่มาเป็นเวลา 10 กว่าปีนี้ ไม่เคยมีผู้ต้องหารายใดที่เจ็บป่วยขณะ ถูกควบคุมตัวเลย แต่ถ้าหากว่าเกิดกรณีฉุกเฉินขึ้นมา ก็เป็นเรื่องที่น่าคิดเหมือนกันว่า ใครจะเป็นผู้ดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายให้กับผู้ต้องหา หากผู้ต้องหาไม่มีเงินจะจ่ายค่ารักษาพยาบาล และต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยด่วน

พ.ต.ท.เอ็ม กล่าวว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าวทั้ง 6 ข้อ ให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น อาจทำให้ถูกฟ้องคดีอาญา หรือร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัยได้ ในส่วนสิทธิที่จัดหาทนายความให้ผู้ต้องหา เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวน บางครั้งการใช้สิทธิของผู้ต้องหาทำให้พนักงานสอบสวนต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ เพราะบางครั้งไม่อาจรวบรวมพยานหลักฐานได้ครบถ้วน จึงจำเป็นต้องรวบรวมพยานหลักฐานจากที่อื่นๆ และทำให้สมบูรณ์จนมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ และต้องพิถีพิถันในการสอบสวนมากขึ้น โดยจากเดิมพยานหลักฐานที่มีอยู่แล้วนั้น จะต้องทำให้มีน้ำหนักแห่งความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น เพียงพอที่จะฟ้องต่อศาลได้

พ.ต.ท.เอ็ม เสนอแนะว่า ควรจะยกหน้าที่การสอบสวนไปให้กระทรวงยุติธรรม เป็นผู้ดำเนินการเลย โดยตำรวจนั้นมีภาระหน้าที่ต่างๆ มากมายที่จะสามารถทำสำนวนการสอบสวน ได้อย่างเต็มที่ จึงทำเพียงเพื่อให้เสร็จๆ ไป แต่ที่จริงตำรวจนั้น ควรจะมีเพียงแต่หน้างานป้องกัน ปราบปราม และจับกุมผู้กระทำความผิดเท่านั้น งานสอบสวนจะต้องมีกำลังพลและงบประมาณที่ มากกว่าปัจจุบันมีอยู่

กรณีศึกษาที่ 10 ร.ต.อ.กาย (นามสมมติ)

ข้อมูลทั่วไป

ร.ต.อ.กาย (นามสมมติ) เป็นเพศชาย อายุ 28 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษา ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ กำลังศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสร้อยตำรวจเอก ปัจจุบันนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ระดับ สบ 1 รับราชการมานาน 10 ปี ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 6 ปี บุคลิกลักษณะภายนอก หน้าตาหล่อเหลา สุขภาพ เป็นกันเอง อหิษาศีลดี อารมณ์ดี แต่งการสะอาด สะอาด

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

ร.ต.อ.กาย ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเป็นเวลา 6 ปี เศษ มีประสบการณ์ ความชำนาญในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติในด้านการสอบสวนดีทีเดียว

จากประสบการณ์ของ ร.ต.อ.กาย นั้น ผู้ต้องหาที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุม นั้น ได้ทราบสิทธิผู้ต้องหา โดยที่ ร.ต.อ.กาย เป็นผู้แจ้งให้ทราบด้วยตนเอง

ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่ที่มาพบ หรืออยู่ในความควบคุมของ ร.ต.อ.กาย ได้ใช้สิทธิ ของผู้ต้องหาทั้ง 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้หาที่นั้นอาจใช้เป็น พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ใน กรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน
5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย

โดยสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ เป็นสิทธิข้อที่ผู้ต้องหาได้ร้องขอมากที่สุด เนื่องจาก เป็นสิทธิเบื้องต้นที่ผู้ต้องหาจะต้องร้องขอโดยปกติอยู่แล้วว่าจะให้การอย่างไรก็ได้ หรือไม่ให้การเลยก็ได้ โดยในส่วนใหญ่คดีที่ร้องขอไม่ให้การนั้น จะเป็นพวคดีที่มีโทษสูง เช่น พยายามฆ่า จำหน่ายยาเสพติด

ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหา

1. สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

เมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิข้อนี้ ส่งผลกระทบทางด้านรูปคดี หากให้การไม่ตรงตามจริงหรือไม่ให้การเลย ก็ไม่สามารถได้ข้อเท็จจริงจากผู้ต้องหา รวมไปถึงการรวบรวมพยานหลักฐานทำได้ไม่ครบถ้วน แต่ทั้งนี้ ร.ต.อ.กาย มองว่า ผู้ต้องหาขอมมีสิทธิที่จะให้การอย่างไรก็ได้อยู่แล้ว หากให้การที่เป็นประโยชน์ต่อคดี ก็คิดว่าโชคดีไป หากให้การไม่เป็นประโยชน์ก็อาจจะเหนื่อยที่ต้องมานั่งรวบรวมพยานหลักฐานมากขึ้น แต่ก็ไม่เป็นไร ถือว่าเป็นหน้าที่อยู่แล้ว ส่วนผลกระทบทางด้านงบประมาณ และด้านเวลานั้น ไม่มีแต่อย่างใด

2. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

ร.ต.อ.กาย กล่าวว่า ไม่ได้ส่งผลกระทบทางด้านเวลาเท่าใดนัก อาจจะมีบ้างที่ทำให้เป็นการยุ่งยาก แต่ในด้านรูปคดีนั้นคิดว่า ส่วนใหญ่มีผลกระทบโดยตรง คือ ผู้ต้องหาเมื่อปรึกษาทนายความแล้ว มักจะให้การปฏิเสธ โดยบิดเบือนข้อเท็จจริงในคดีไปแบบหน้ามือเป็นหลังมือ การใช้สิทธิข้อนี้ไม่ส่งผลกระทบทางด้านงบประมาณแต่อย่างใด

3. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวน ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

ร.ต.อ.กาย ประสบปัญหาบ่อยครั้ง ที่ผู้ต้องหาจะมาฟ้องขอให้จัดหาทนายความมาให้ อันส่งผลกระทบต่อทางด้านเวลาบ้าง เพราะแทนที่จะสามารถสอบสวนปากคำผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องมาเสียเวลาจัดหาทนายความ โทรศัพท์ตามทนาย ให้ผู้ต้องหา มีเพียงบางครั้งเท่านั้นที่ต้องรอเป็นเวลานาน กว่าทนายความจะเดินทางมาถึงสถานีตำรวจ เมื่อมาถึงบางครั้งกลับไม่ได้แนะนำหรือพูดคุยอะไรกับผู้ต้องหาเลย เสมือนว่าไม่ได้มาช่วยอะไรให้ผู้ต้องหา จึงมองว่าไม่เป็นการจำเป็นที่จะต้องจัดหาทนายความมาให้ ในส่วนของค่าใช้จ่ายทางด้านงบประมาณนั้น ตกเป็นภาระของ ร.ต.อ.กาย ที่จะต้องเสียค่าโทรศัพท์ตามทนายมาให้กับผู้ต้องหา เบิกค่าโทรศัพท์ก็ไม่ได้เช่นกัน แต่ไม่ได้มีผลกระทบมากนัก เนื่องจากเป็นเงินไม่กี่บาท ในด้านรูปคดีนั้น ไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด

4. สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบสวนปากคำคนได้ในชั้นสอบสวน

ร.ต.อ.กาย ได้ประสบปัญหาทางด้านรูปคดี ทำให้ข้อเท็จจริงบิดเบือนไปบ้าง เนื่องจากทนายความ หรือบุคคลที่เข้าร่วมฟังการสอบสวนนั้น บางคนที่ดีก็ดีไป บางคนก็ชอบพูดจาขู่มขู่ พูดมาก เหมือนจะมาชวนทะเลาะ แนะนำบอกผู้ต้องหาว่า คุณให้การอย่างนี้ได้ยังไง เหตุการณ์มันเป็นแบบนี้หรือ ไม่ใช่เป็นแบบนี้หรือ จนผู้ต้องหาให้การตามที่ทนายความหรือบุคคลที่มาร่วมฟังการสอบสวนให้การตามที่ถูกแนะนำ ส่งผลให้อารมณ์เสียบ้าง เพราะงานที่ทำอยู่นั้นก็มีความเครียดพอสมควรอยู่แล้ว ในส่วนของทางด้านงบประมาณและด้านเวลานั้น ยังไม่มีแต่อย่างใด

5. สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

ร.ต.อ.กาย กล่าวว่า ไม่มีผลกระทบในด้านต่างๆ แต่อย่างใด เพราะไม่ได้รับผิดชอบเกี่ยวกับในการที่จะต้องดูแลญาติผู้ต้องหาเวลามาเยี่ยม เป็นหน้าที่ของ สิบเวรห้องขัง มีกฎระเบียบต่างๆ กำหนดแนวทางให้ปฏิบัติอยู่แล้ว

6. สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ร.ต.อ.กาย เคยประสบปัญหาทางด้านงบประมาณแต่ก็ไม่ได้มากมายอะไรนัก ซึ่งมีอยู่สองครั้งด้วยกัน ครั้งแรกเกิดขึ้นระหว่างที่นำตัวผู้ต้องหาไปทำการฝากขังต่อศาล โดยระหว่างทางนั้น ผู้ต้องหาที่ควบคุมอยู่ ได้เกิดช็อกขึ้นมา น้ำลายฟูมปาก คล้ายโรคลมบ้าหมู จึงต้องรีบพาไปรับการรักษาพยาบาลโดยด่วน โดยเสียค่ารักษาไปประมาณ 200 ร้อยบาท อีกครั้งเกิดขึ้นขณะที่กำลังจะรับตัวผู้ต้องหา ขณะนั้นผู้ต้องหาไม่ได้ใส่กุญแจมือ ได้อาศัยช่วงที่กำลังยุ่งวุ่นวายตรวจสอบเอกสารอยู่นั้น วิ่งหลบหนีไป ร.ต.อ.กาย จึงต้องวิ่งไล่ตามจับ จนสามารถจับกุมตัวได้ เนื่องจากผู้ต้องหาเป็นลมหมดสติไปก่อน ร.ต.อ.กาย ต้องพาไปพบแพทย์ โดยต้องฉีดยาให้ผู้ต้องหา เป็นเงินทั้งสิ้น 200 บาท อีกเช่นกัน ค่าใช้จ่ายทั้งหมด จึงตกเป็นภาระของ ร.ต.อ.กาย แต่ทั้งนี้ไม่ได้ลำบากอะไรมากมายนัก เนื่องจากเป็นเงินแค่ไม่กี่ร้อยบาท แต่หากเป็นหลักพันก็อาจเป็นภาระเช่นกัน

ร.ต.อ.กาย มีความเห็นว่า หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกดังกล่าวทั้ง 6 ข้อ ให้กับผู้ต้องหา เมื่อมีการร้องขอนั้น อาจทำให้ถูกร้องเรียนดำเนินคดีทางวินัย และถูกดำเนินคดีอาญาได้อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบให้กับพนักงานสอบสวนอีกด้วย ในบางคดีอาจจะต้องพินิจพิเคราะห์ รัดกุม ในการทำสำนวน เนื่องจากทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้ใจมาร่วมฟังการสอบสวนอยู่ด้วย การใช้คำพูดต้องสุภาพมากกว่าเดิม ก่อนทำอะไรจะต้องคิดให้รอบคอบก่อน

ร.ต.อ.กาย เสริมท้ายว่า ควรจะมีหน่วยงานมารองรับทางด้านงบประมาณ เพราะในกรณีที่เกิดกับ ร.ต.อ.กาย นั้นอาจจะเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่มากมายนัก แต่ถ้าค่ารักษาพยาบาลนั้น เป็นหมื่นเป็นแสน จะให้ใครเป็นผู้รับภาระดังกล่าว หากญาติของผู้ต้องหานั้น ไม่สนใจผู้ต้องหาเลย อีกทั้งน่าจะมียทนายความมากกว่านี้ เพราะเห็นแต่ทนายความคนเดิมตลอด หากเกิดกรณีผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมหลายคน แต่ละคนก็ต้องการทนาย อาจจะต้องจัดคิวรอกัน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง นัยยะในการสอบสวนที่เกิดจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาในการต่อสู้คดีอาญา : ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้วิจัยได้ทดสอบหาความสัมพันธ์ ด้วยสถิติค่า Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการพิสูจน์สมมติฐานปรากฏดังนี้

1. การใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สิทธิที่จะไม่ให้การ หรือให้การใดๆ กับ การทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน พบว่า การใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การใดๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน ทั้งนี้โดยทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก การปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการยุติธรรมของไทย จากรูปแบบควบคุมอาชญากรรม (Crime Control Model) มาเป็น รูปแบบนิติธรรม (Due Process Model) ทำให้การสอบสวนต่างๆ ของพนักงานสอบสวนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบไปตามรูปแบบนิติธรรม (Due Process Model) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา **Miranda Rule** ที่ก่อนจะทำการสอบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องแจ้งให้บุคคลผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาทราบว่า ผู้ที่ต้องสงสัยนั้นๆ มีสิทธิที่จะไม่ตอบคำถาม หรือกล่าวคำใดๆ อันเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง ซึ่งอาจนำไปสู่การฟ้องร้องคดี โดยเป็นแนวทางต้นแบบมาสู่สิทธิที่จะไม่ให้การหรือไม่ให้การใดๆ เช่นเดียวกับการศึกษาของ กรกาญจน์ อรุณพลอด (2543) ที่ได้ศึกษาถึง การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิดทางกฎหมายและกระบวนการบังคับใช้ จึงทำให้การใช้สิทธิที่จะไม่ให้การหรือไม่ให้การใดๆ ไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญในการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

2.การใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ เป็นการเฉพาะตัว ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

จากการทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่า การใช้สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ เป็นการเฉพาะตัว มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน โดยทั้งนี้การที่ผู้ต้องหาได้พบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัวนั้น อาจทำให้พนักงานสอบสวนมีความเครียดและเกิดความวิตกกังวลที่จะต้องสอบสวนปากคำผู้ต้องหา โดยมีทนายให้คำปรึกษา เนื่องจากทนายความจะคอยมาจ้องจับผิดการสอบสวนของพนักงานสอบสวน อันส่งผลไปถึงข้อเท็จจริงในคดีที่อาจถูกบิดเบือนไปจากความเป็นจริง อันเป็นการช่วยเหลือให้ผู้ต้องหานั้นได้เปรียบในทางคดี ทำให้ต้องใช้ความรู้ความสามารถและวุฒิปัญญาในการสอบสวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธรรมศาสตร์ กิตติศักดิ์ (2536) ที่ได้ศึกษาทัศนะของพนักงานสอบสวนต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสอบสวนคดีอาญาใน สถานีตำรวจภูธรภาค 1 ซึ่งพบว่า ความเครียด ความวิตกกังวล การขาดการอบรมพัฒนาความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการสอบสวน มีผลต่อการสอบสวนคดีอาญา

3. การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหา ร้องขอ ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

จากการทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่า การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันพนักงานสอบสวนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น และมีค่าตอบแทนเงินประจำตำแหน่ง ในขณะที่แต่ก่อนนั้นยังไม่มีเงินประจำตำแหน่งให้พนักงานสอบสวน จึงทำให้มีความขยันทำงานมากขึ้น และสามารถใช้จ่ายเงินส่วนตัวในการติดต่อทนายความเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน ประกอบกับ การปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการยุติธรรมของไทย แบบนิติธรรม (Due Process Model) ที่พิจารณาในแง่มุมมองของการคุ้มครองสิทธิบางประการของประชาชนมากกว่าการพยายามป้องกันอาชญากรรม เป็นรูปแบบที่ยึดเอาหลักกฎหมายเป็นสำคัญโดยเน้นหลักในหลักกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล และสอดคล้องกับหลักการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา Miranda Rule ที่ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยไม่อาจที่จะหาทนายสำหรับตนเองได้ ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้หนึ่งผู้ใด ในการแต่งตั้งทนายให้ตามประสงค์ของผู้ต้องสงสัย และนำมาสู่ หลักประกันสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการให้ความช่วยเหลือจากรัฐด้านทนายความ เช่นเดียวกับการศึกษาของ กรกาญจน์ อรุณพลอด (2543) ที่ได้ศึกษาถึง การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิดทางกฎหมายและกระบวนการบังคับใช้ จึงทำให้การใช้สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้เมื่อผู้ต้องหาร้องขอ ไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญในการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

4. การใช้สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

จากการทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่า การใช้สิทธิที่จะการใช้สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพนักงานสอบสวนคิดว่าเป็นผลดีที่จะมีทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน เพราะทำให้คำให้การของผู้ต้องหานั้นมีน้ำหนักมากขึ้น และฟังดูมีความน่าเชื่อถือเมื่อต้องไต่สวนคดีในชั้นศาล สอดคล้องกับหลักประกันสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในหลักประกันสิทธิที่จะมีผู้ช่วยด้วยขณะถูกสอบสวน อันเป็นการให้หลักประกันในเรื่องการให้การโดยสมัครใจและจะไม่

ถูกบังคับ ล่อลวงให้การ เช่นเดียวกับการศึกษาของ กรกาญจน์ อรุณปลอด (2543) ที่ได้ศึกษาถึง การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : ศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างแนวความคิดทางกฎหมาย และกระบวนการบังคับใช้ ซึ่งการบริหารงานยุติธรรมมีการปรับเปลี่ยนมาใช้ในรูปแบบนิติธรรม (Due Process Model) จึงทำให้การใช้สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวน ไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญในการทำให้เกิดนัยยะ ในการสอบสวน

5. การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยม หรือติดต่อญาติตามสมควร ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

จากการทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่า การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยม หรือติดต่อ ญาติตามสมควร ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พนักงานสอบสวนคิดว่า มีกำหนดเวลา และระเบียบปฏิบัติในการเยี่ยมเขียนหรือติดต่อญาติ ใช้ บังคับปฏิบัติอยู่แล้ว ประกอบกับมีเจ้าหน้าที่สิบเวรห้องขังรับผิดชอบอยู่ จะมีกรณีการเยี่ยมเขียน นอกเวลาเท่านั้นที่จะต้องมาขออนุญาตพนักงานสอบสวน สอดคล้องกับ การปรับเปลี่ยนรูปแบบ กระบวนการยุติธรรมของไทย แบบนิติธรรม (Due Process Model) ที่พิจารณาในแง่มุมมองของการ คุ้มครองสิทธิบางประการของประชาชนมากกว่าการพยายามป้องกันอาชญากรรม เป็นรูปแบบที่ยึด เอาหลักกฎหมายเป็นสำคัญ โดยเน้นหลักในหลักกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล หากยังไม่ ได้ถูกพิพากษาถึงที่สุดจะต้องได้รับการคุ้มครองเช่นผู้บริสุทธิ์ เช่นเดียวกับการคุ้มครองสิทธิของ ผู้ต้องหาในกระบวนการสอบสวนคดีอาญาของไทย ที่มีการพัฒนาการในทางที่เป็นเสรีนิยม (Liberalism) มากขึ้น เน้นในด้านสิทธิเสรีภาพของบุคคลและสิทธิตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 และ การศึกษาของ กรกาญจน์ อรุณปลอด (2543) ที่ได้ศึกษาถึง การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิดทางกฎหมาย และกระบวนการบังคับใช้ ซึ่งการบริหารงานยุติธรรมมีการปรับเปลี่ยนมาใช้ในรูปแบบนิติธรรม (Due Process Model) จึงทำให้การใช้สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยม หรือติดต่อญาติตามสมควร ไม่ใช่ องค์ประกอบสำคัญในการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

6. การใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

จากการทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่า การใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาล โดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า พนักงานสอบสวนเห็นว่า การที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ใดไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา เมื่อเจ็บป่วยก็พร้อมที่จะช่วยเหลืออยู่แล้ว ในขณะที่ทางด้านงบประมาณที่จะต้องออกค่าใช้จ่ายเองนั้น ถ้าไม่สูงมากจนเกินไปก็ยินดีที่จะช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับ การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในกระบวนการสอบสวนคดีอาญาของไทย ที่มีการพัฒนาการในทางที่เป็นเสรีนิยม (Liberalism) มากขึ้น บุคคลย่อมที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายโดยเท่าเทียมกัน อีกทั้งย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกาย อันมีเอกภาพในการรับรองและคุ้มครองผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกายนอก จากนี้การศึกษาของ กรกาญจน์ อรุณพลอด (2543) ที่ได้ศึกษาถึงการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิดทางกฎหมาย และกระบวนการบังคับใช้ ซึ่งการบริหารงานยุติธรรมมีการปรับเปลี่ยนมาใช้ในรูปแบบนิติธรรม (Due Process Model) จึงทำให้การใช้สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญในการทำให้เกิดนัยยะในการสอบสวน

จากการศึกษาเชิงลึก ยังพบว่า

1. สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านรูปคดีมากที่สุด โดยอาจมีการทำให้ข้อเท็จจริงในคดีบิดเบือนไป

2. สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความ เพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มี และต้องการทนายความ ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านเวลา คือ บางครั้งพนักงานสอบสวนต้องเสียเวลาในการติดต่อทนายความ และรอเวลาที่ทนายความเดินทางมายังสถานีตำรวจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเกิดกรณีที่จับตัวผู้ต้องหามาส่งมอบการควบคุมในคืนวันศุกร์จะต้องนำตัวผู้ต้องหาไปยื่นคำร้องฝากขังภายในเช้าวันเสาร์ อาจทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาได้ ในส่วนของสิทธิข้ออื่นๆ นั้น ไม่ได้ก่อให้เกิดนัยยะในการสอบสวนมากมายนัก